

Kiadó hivatal:
muzeum-utca 8-ik szám.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 16 ft. Negyed évre 4 ft.
Félévre 8 ft. Egy hónapra 1 ft. 40.

A lap szétküldésére vonatkozó reklamatiók
előfizetési pénzek és hirdetések a
kiadó-hivatalba intézendők.

EGYETÉRTÉS

Szerkesztési iroda:
muzeum-utca 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető minden köz-
lemény ide küldendő.

Bérmertetlen leveleket csak ismert kezek
től fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Előfizetési felhívás

„EGYETÉRTÉS”

jul.—sept. negyed és jul.—decz. féleli folyamára.

Julius végeig egy óra **1 ft. 40 kr.**

Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába
(muzeum utca 8. sz.) intézendők bérmertesen.

Előfizetheti: vidéken minden kir. postahivatalnál
és könyvtárnál. Budapesten minden könyvtárnál, vala-
mint Kocsis Árpád könyvnyomdai irodájában,
Országot 39 sz. Luby ház.

Az előfizetési pénzek beküldésére, legcélszerűbb a
postai utalványlapokat használni.

Hogy a lap pontos szétküldésében fenakadás ne
történjen, kérjük a tisztelt közönséget, méltóztassanak
megrendeléseiket, illetőleg előfizetéseiket megújítását m-
előbb megtenni.

Budapest, július 4.

Ujra kormányválság az országgyűlés ajtaja előtt.
A pénzügyi bizottságban tegnap a magyar kor-
mány s az osztrák államvaspálya között kötött egyezség
tárgyalatott.

Ha ezen egyezség elfogadtatik ugya mint van, Ma-
gyarország anyagi jövőjén oly mély sebet ejtünk, melyet
nem leszünk többé képesek jóvátenni soha semmi áldo-
zattal.

Érezik ezt a pénzügyi bizottságban is. És a pénz-
ügyi bizottság tagjai, kik pedig elég engedékenységet
tanúsítanak a kormány követeléseivel szemben, csak
is két föltétel mellett mutatkoztak hajlan-
dóknak ez egyezséget megszavazni. Két oly föltétel
mellett, melyek nem változtatják ugyan jóvá a rossz
egyezséget, de legalább enyhítik annak káros ha-
tását.

Az egyik föltételt a differenciális tarifák képezték,
a másikat az, hogy a két csatlakozási vonal, tudniillik
a tömösi és orsovai, ugyanazon egy időben
nyitassék meg.

A két föltétel oly fontosnak jel-
öltetett még a pénzügyi bizottság tagjai által is, me-
lyeket illetőleg a magyar törvényhozásnak engedni
vagy tágítani az ország érdekeinek vérgig sértése
nélkül nem lehet, nem szabad.

A magyar kormány tehát érintkezésbe tette ma-
gát az osztrák államvasúttársulattal, eléje terjesztvén a
pénzügyi bizottság által kitűzött föltételeket.

Az osztrák államvaspálya azonban nem akar tudni
a feltételekről semmit. Az osztrák államvaspálya nem
azt nézi, mi van az ország javára, hanem nézi azt, mi
van az ő saját javára. Saját javára pedig azon egyezség
van, melyet a kormány elé terjesztett s melyhez rag-
szkodik minden váltózással mellőzésével. A fölté-
teleket nem fogadja el, neki az egyezség ugy kell,
amint van, vagy sehogy.

Önálló, jóra való kormánynak könnyű volna erre a
felelet: Jó, tehát sehogy. Majd lesz más. De a magyar
kormány ezt nem mondhatja, mert az osztrák állam-
vaspálya consortiumának zsebében van.

Az osztrák államvaspálya most mindent
követelhet s a magyar kormány nem tagadhat meg tőle
semmit. Mert az osztrák államvaspálya háta mö-
gött a Rothschild-consortium áll s a magyar kormány
addig él, míg neki a Rothschild-consortium
kölsön ad.

Igy állván a dolog, a pénzügyi bizottság tagjai
mindamellett sem bírták lelkükre venni, hogy megsza-
vazzák a javaslatot. És talán nem is szavazták volna
meg, ha a kormány az utolsó eszközökhöz is nem
nyúl.

A bizottság előtt ki lón jelentve, hogy ha a kor-
mány s az osztrák államvaspálya társulat között létre-

jött egyezség, ugy amint van, el nem fogadtatik, ok-
vetetlen kormányválság állandó be.

Ez segített a bajon. A pénzügyi bizottság több-
sége, hogy megtartsa a kormányt, megölte az ország
egyik legfontosabb érdekét.

Csak tovább ez uton. Bocssássuk egyenkint áruba
az ország érdekeit, hogy megtartsuk a kormányt. S
miután a jelenben már semmink sincs, adjuk
el a jövőt, hogy megtartsuk a kormányt. Ha
aztán a jelen már mit sem adhat, a jövőtől pedig nem
várhatunk semmit, akkor aztán szépen kitömetjük
az egész miniszteriumot a muzeum számára. Szegény
nemzet, mennyi gunyt üz veled a sors. A helyett hogy
kormányod védené érdekeidet, elárulod ezeket, csak hogy
megtarthassad a z t. No ugyan, érdemes is rá.

Hanem hát, hogy a pénzügyi bizottság is meg-
nyugtassa lelkiismeretét, az is tett valamit.

Az osztrák államvasúttársulatnak meg lón en-
gedve, hogy a karansebes-orsovai vonalat 3 hónappal
a kikötött 4 év letelte előtt is megnyithatja.

A pénzügyi bizottság azonban, nehogy az látsza-
sék, miszerint gyáván fejet bólint mindenre, mit az
osztrák államvaspálya akar, nagy hetykén új föltételt
szab, melyet az engedélyokmányba vétetett fel a követ-
kező szövegezéssel.

„Hogyha a pálya 4 évnél hamarabb készül is el,
az engedélyes a karansebes-orsovai vonalat a 4 éven
innen legfőlebb 3 hónappal nyithatja meg.”

Boldog együgyűség. A pénzügyi bizottság ugyan
melyik tagjának bölcseségétől származott ez a komi-
kus eszme?

Hiszen ha a pálya 4 évnél hamarabb készül is el,
akkor 4 évnél 3 hónappal előbb nem is
nyitathatik meg. Hát azt hiszik a pénzügyi bizottság-
ban, hogy a pálya négy év előtt 3 hónappal a k-
kor is megnyitathatik, ha az csak a kitűzött négy
évi időpontra készül el. Hiszen ha négy év előtt
akarják megnyitni, akkor okvetlen hamarabb el
kell készülni négy évnél.

Nem elég, hogy szármalmas alakok, még nevétsé-
gessé is teszik magukat.

Polith Mihály a pancsovai kerület országgyűlési kö-
vete a képviselőház csütörtöki ülésében oly botor dolgokat
beszélt s oly silány ijesztgetésekkel zárta be beszédét,
miket föltétlenül elítél minden józan eszű ember és
hazafi, kinek — mint nekünk is — politikai hitvallásuk
istensége Magyarország önálló sérthetetlen államegysége.

Polith képviselőnek meg is adta a feleletet legott Soly-
mosy Bálint a 48-as párt, Tisza Kálmán a balközép s Helfy
Ignác a függetlenségi párt részéről. Határozottan mind-
annyi, nem hagyva semmi kételyt egyik párt részéről
sem az iránt, hogy köztünk nincs senki, s nem is lesz
soha senki, aki a Magyarország állami egysége ellen esze-
szetten vagy gonoszul intézett támadásokat mély indigna-
cióval ne utasítaná vissza.

És mindezek dacára mit tapasztalunk? Azt, hogy a
ma reggel megjelent lapok egy része a függetlenségi pártot,
azt a pártot, mely hazája boldogításában keresi egyedüli
jutalmát, azt a pártot, melynek az ország teljes állami ön-
állóságát és függetlenségét megszerezni első célja és fő-
rekvése, ugy állítja az ország közvéleménye elé, mint szö-
vetségesét, mint részesét a nemzetiségi államellenes örült
izzgatásoknak.

Az ily gaz nép rágalmait ellen, mely hazudik, hogy
gyalázzon — szantszándékosan, nincs más fegyverünk,
mint a megvetés és az olvasók becsületességé-
ben vetett hit.

Budapest, július 4.

A mádi választókerületből az ottani választást me-
g előző eseményeket illetőleg két terjedelmes
tudósítást tettünk. Ismertetni fogjuk a tudósításokat, most
csak annyit, hogy a mádi választókerületben — ugy látszik
nekünk — rettenetesen rut játékok üttek az ellenzéki el-
vekket. A „függetlenségi párt” jelöltje Mezőssy László volt,
és hogy meg is lett volna választva, ha szilárdan megma-
rad a jelöltség mellett, azt minden felesleges dacára, erő-
sen hisszük, már csak azért is, mert ellenfelének Ráth Ká-
rolynak o hajtására történt, hogy a választást

megelőző este abban állapotok meg, miszerint s o r s h u z á s döntön köztük, ki lépjen vissza a jelöltségtől is ki maradjon meg. A sors Mezőssy László javára döntött és mégis — a választók bámulatára Mezőssy akkor, midőn egyedül áll, lemond a jelöltségről Ráth Károly javára, azon Ráth Károly javára, ki előttük nyíltan kijelenti, miszerint nem tartozik az ellenzékhez, hanem tartozik a középpárhoz. Így maradt a „függetlenségi párt” jelölt nélkül a legutolsó pillanatban. Beszélni fogunk a dologról bővebben, most csak ismétljük még egyszer, hogy a mádi választókerületben rut játékok üttek az ellenzék el-
veivel és a polgárok bizalmával egyaránt.

Budapest, július 4.

Ugyancsak zagyva és confusus politikusokkal van
dolgunk. Milyen hajrát indítottak meg pártunk ellen,
mert Polithnak, a nemzetiségi képviselőnek beszéde az
általános szavazatjog és a democraticus előhaladás ügyét
azonosnak igyekezett feltüntetni a nemzetiségi eszme
erősödésével. Most ugy szeretnének bemutatni bennünket,
mint a kik legalább is öntudatlanul az államellenes
tendenciák szekerét toljuk.

Az öntudat kérdését és szerepét történelmi esemé-
nyek előkészítésében nehéz volna eldönteni és az egész
historiából talán leghamarabb azt a tanúságot lehet
meríteni, hogy az emberiség örök fejlődésében az egyes
emberek, ugy mint pártok és egész nemzetek legtöbb-
ször öntudatlan eszközökül szolgáltak oly célok eléré-
sére, melyeket nem szándékoztak, vagy melyek ellen épen
a leghatározottabb küzdelmet folytatták. Mi azt tapasztal-
juk, hogy akár a deákpárt, akár a tiszapárt öntudatlanul
közreműködnek a nemzet közvetlen romlásának
földidézésén és teszik ezt akkor, midőn az általuk fen-
tartott politikai rendszer szemmelátható következményei
az öntudatnak hiányát már menthetlen bünné
avatják. És ha az ellenségnek tett öntudatlan szolgálat
abban áll, hogy a jó célok elérésére rossz eszközöket
használtak, mi ugy vagyunk meggyőződve, hogy a nemzetiségi
eszme erősödésének és a nemzetiségi agitatorok
veszedelmes czélzatainak is azok teszik a legjobb szol-
gálatot, kik egész politikánk vezéreszméjéül a nemzeti-
ségek elleni harcot akarják elfogadtatni.

Láthatjuk tehát, hogy a politikai életben az öntu-
datlan szolgálat kérdése nagyon is metaphisikai tétel,
és ellenfeleink jól fogják tenni, ha elismerik a meggyő-
ződéseik egyforma jogosultságát. És csak engedjék meg
kimondanunk, hogy a meggyőződések öntudatában jóval
előbbre vagyunk azok legnagyobb részénél, kik Polith
állításából ellenünk fegyvert kovácsoltak; mert mi
tévedhetünk, de legalább tudjuk, mit hiszünk és mit
akarunk, ellenben támadóink ugy látszik annyira nél-
külözik a helyes öntudatot, hogy azt sem tudják, mit
beszélnek és mire törekednek.

Mit mondott Polith? Ő azt a nézetet fejtette ki,
hogy a democraticus intézmények és szokások a nemzeti-
iségi jelleg erősebb kitüntetésére fognak vezetni és
hogy azért a democraticus Magyarország soha sem le-
het nemzeti, hanem csak nemzetiségi állam. Azt kellene
hinnünk, hogy a kik ezt az állítást oly kapós vádud
használják pártunk határozottan democraticus irányra
ellen, teljes igazat adnak Polithnak és vele együtt azt
vallják, hogy az 1848-ki dicső törvényhozás magyar
nemzeti szempontból roppant tévedést követett el, midőn
az ősi Magyarországot a modern demokracia eszméinek
alapján szervezte. De ezt a véstes tant sem Tisza Kál-
mán, sem az ő hírlapirodalmi championjai nem kockáz-
tatják, sőt ellenkezőleg magasra emelik a 48-i átala-
kulás emlékét és váltig a demokracia zászlói alá
esküsznek. És bármily következtelenségekbe essenek is
különb, ezen a téren udvözöljük őket. Mi lelkünk
mélyéből meg vagyunk győződve, hogy Magyaror-
szágnak csak a demokraciaiban van jövője és nem-
zetünk egyedül a kulturai haladás, és értelem
és munka útján lehet nagygyá. — Igaz, a de-
mocraticus haladás veszélyekkel is fenyeget, mert
kétségtelenül versenytársakul sorompóba hívja a többi
nemzetiségeket is, de épen ez a verseny és ez a
küzdelem életképességünk próbája, melyet a nagyobb
műveltség, a kor követelményeinek gyorsabb felfogása
Európa szellemi és anyagi mozgalmainak erősebb köz-

vetítése által kell megállanunk. Nem elég, hogy államfentartó hivatásunkat hangsúlyozzuk, de ezt a hivatást gyakorlati képességeink által kell bebizonyítanunk. A multban kitűnően tanuskodtunk hivatásunkról, de ki lehet oly romantikus képzelő, hogy jövő életünk feltételeit a multnak hagyományában keresse. Nekünk a demokrácián kívül nincs is alternatívánk és a kik a szabad intézményekben látják Magyarországot létveszélyét, sokkal élesebben mondják ki nemzetünk fölött a végítéletet, mint legdühösebb nemzetiségi ellenfeleink. Vagy lehet-e csak szóba is állani oly politikusokkal, kik azt hiszik, hogy akkor, midőn egész Európában örökös fejlődésben vannak az eszmék és intézmények, midőn körülöttünk mindenütt a népek versenyezve törekednek a szabadság és műveltség nagyobb fokára, a szellemi erők emancipációjára és az anyagi rugók felszabadítására: mi Európa közepén úgy fogunk leginkább megállni, ha nemzeti létünk feltételeit a reaktívban, a kiváltságokban, az egyoldalú és igazságtalan törvényekben keressük és velünk szemben a nemzetiségekre háritjuk a jogokat, a kulturának és a civilizáció érdekeinek védelmét. Ah! a 48-ki törvényhozás nem hogy tévedt volna, de épen a legfényesebb előrelátásnak, a halhatatlan politikai bölcseségnek, a páratlan elfogulatlanságnak vakítóan sugárzó példáját nyújtotta. Mert az alternatíva nem a z, mint Polith mondja, hogy Magyarország nemzetiségi állam lesz, vagy nem lesz, hanem Magyarország vagy a demokrácia által megőrzött nemzeti létét, vagy egyáltalán nem őrzi meg.

Mondjuk, nem igen tudunk szóba állani azokkal, kik az ellenkezőt vallják; de azért értjük, ha ők, vádud használják pártunk demokratikus irányzatát. A ki úgy van meggyőződve, hogy Magyarország fennmaradása és a demokratikus irányzat között áll a választás; hogy egyfelől a szabadelvű intézmények elvesztenek bennünket és másfelől a conservatív politikával megmenthetjük európai jövőnk: igen helyesen és kötelességszerűen cselekszik, ha e g y e d ű l a nemzeti lét követelményeit veszi számba és elkeveredett buzgósággal száll sikra a szabadelvű követelések hangoztatása ellen. Tisztelet az olyan conservatívoknak, kik elszigetelik magukat a századnak behatásaitól, mert halálos aggodással eszengenek nemzetük létén; ők bocsánatot és méltánylást érdemelnek, még ha a legbántóbb vádakkal és a legkiméletlenebb szemrehányásokkal illetnek is bennünket. De micsoda joguk van a gyanúsító rágalomokra és a sértő insinuatiókra olyanoknak, kik épen úgy, mint mi, a demokráciát és szabadságot hirdetik Magyarország életfeltételeinek, kik kegyelettel adóznak a 48-ki törvényhozás szellemének és megővni kívánják a nemzeti jövőnek akkor kinyilatkoztatott evangéliumát? Mert talán Polith a demokratikus haladást nemzetiségi monopoliának tartja! Mi közünk Polithhoz, és vajjon meggyőződéseink elvesztik-e jogosultságukat, ha valaki ugyanazon kiinduló pontból ellenkező következtetésekre jutott?

Hát egyedül az volna-e a nézetek igazságának és helyeségének egyedüli mértéke, hogy szöges ellentétben állanak-e a nemzetiségi agitatorok tanaihoz és ha Polith ur holnap az aristocraticus intézményekért törne lándzsát, rögtön a nemzetellenesség gyanújával terhelnének támadóink minden conservatív politikust! Rögtön megtagadnák-e saját meggyőződéseiket, ha a nemzetiségi politika azokat gyanusít meggyőződésekkel kisérné? Oly roppant tekintélyben állanak-e előttük azok az exotikus urak, hogy nézeteiknek absolut érvényt tulajdonítanak és maguk lemondanak minden önálló felfogásról? Vagy csak játékot űznek a szavakkal és tényekkel és örömlük telik egy kis „hetz“ arrangírozásában? — z —

London, július hó 1.

Az itteni „Magyar Egyet“ pénztárának gyarapítása céljából m. hó 27-én megtartott diszbed alkalmból, hazulról vett adományok jegyzékét bátorodom ezennel közlés végett átküldeni:

Ó. cs. kir. apostoli főlsége a király (L 50) 500 frt ezüstben, Dr. Haynald érsek (L 10) 100 frt ezüstben, Türr tábornok 100 frt ezüstben, Korizmic László ur 100 frt e., tek. Csernátóni L. orsz. képvis. ur 10 frt e., Posner K. L. lovag ur pedig távsürgöny útján két font sterlinget ígért küldeni, mely nagylelkű adományokért a választmány őszinte köszönetét nyilvánosan kifejezni tartottam kötelességemnek.

A helybeli nevezetesebb adakozók közül megemlítendő: Teck herceg az egyet védnöke L. 25, Beust gróf nagykövet 3 exc. L. 20, Cunliffe Broocks parlamenti tag 25 guinea, Rothschild Antal báró (3. adománya) 20 guinea, a Clayton és Schuttleworth cég 20 guinea, Greger Miksa (2. adománya) 20 guinea, Somerset A. Beaumont L. 20, Reuter Simon L. 19 5. s. Batthyány Edmund gr. 10 guinea, Wallace és Goldsmit parlamenti tagok, Worms és Stern bárók, Goldner S., Mosenthal, Biedermann és Raphael kereskedők, és Róth Dr. tíz-tíz guinea. Batthyány herceg, Erlanger báró, Moore és Hornung (ez utolsó Erdély

szász származású) tíz-tíz font, és Porris S. a faburkolat szabadság birtokosa 2 guin. Számos kisebb adományokkal együtt a nagyösszeg ma már kevés híján 730 fontot tesz. — A választmány meghagyásából

D i ó s y M á r t o n,
a v. előlétele.

A „Reform“ írja:

A beszéd után, melyet Tisza Kálmán tartott és a hatással szemben, melyet aratott, csak azon kell sajnálkoznunk, hogy Tisza Kálmán maga is nem oly politikát követ, minőt mai főszóalása követel, hanem vele ellenkezőt.

A „Magyar Politika“ Tisza Kálmán beszédéről így ír:

Tisza Kálmán beszédének az általános szavazati jogra s titkos szavazásra vonatkozó része természetesen nagy elégtelenséget szolgált; minthogy abban az ellenzék vezére oly politikai elveket vallott s emelt kitűnőnek ismert dialektikájával érvényre, melyek mellett mi évek óta küzdünk.

Hasonlóképp örvendetesnek, s politikai viszonyaink szerencsés fejlődése jelének tartjuk, hogy az ellenzék vezére az eredményt rendszeresen compromittáló túlkövetelések ellenében a mérséklet mellett emeli föl szavát; habár ez sok tekintetben kissé késő történet, s már nehány év előtt is időszerű lett volna és habár ezen elvét politikai tevékenységének nem is minden terén alkalmazza, de mind a mellett mi örömmel látjuk, hogy legtalálhatóbban, illait a mi conservatív fegyvertárunkból szedte

Jellemző.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése július hó 4-én.

I.

A képviselőház mai ülése a zsidóké volt. Nem is volt talán a képviselőház karzatain még annyi zsidó soha, mint ma. És zajos, lármás is volt a ház, mint valamely zsidóiskola.

Az orthodoxok védelmére először Zsedényi főrabbi szólott fel és őt követték többen. Sohsem hittük volna, hogy annyi orthodox van a képviselőházban. No, de nem lehet, nem is szabad győzedelmeskedniök. Halálisan ellenzik a rabbiképző intézetet, de egyáltalában nem mondják, micsoda rendeltetést szánnak hát ők az iskolai pénzalapnak. Követelik, hogy egyszerűen osztassék fel a zsidók két ellentétes pártja között. Okvetlenül kérdezni lehetne, hogy miért ellenzik akkor a seminarium felállítását, hisz a haladópart a neki jutott részből képes lesz ez irtóztató hittagadás elkövetésére. A dolog magyarázata ott van, hogy a felszatis arányait bírói eldöntésre akarják bízni. Az eldöntés eredménye nem lehet ugyan kedvezőtlen a haladópartra nézve, de az orthodoxok abban a számításban élnek: ha már a parlamentnek beleavatkozása teljes ö t é v v e l odázta el az ügy eldöntését, a bírói perkedés talán tíz évre vagy épen arra az időre halaszthatja a megoldást, mikor az óhajtott Mesiás megérkezik. Akkor ugyanis elhagyják az országot és nem bánják, ha lesz is itt seminarium. Ezzel a megoldással, ha idején jó, talán még az orthodox ügy parlamenti bajnokai is meg volnának elégedve. Nemesak, hogy honosítási törvényt nem kellene hozni az ujabban bevándorló orthodoxok ellen, de megsza badulnának azoktól is, kik választókerületeikben oly keletlen befolyással rendelkeznek.

II.

El n ö k: Torma Károly. — J e g y z ő k: Széll, Wächter, Mihályi, Beöthy és Huszár. — A k o r m á n y teljes számban van jelen.

A mult ülés jkönyvének hitelesítése után e l n ö k jelenti, hogy P é c h y M. gr. egészségi szempontból hat heti szabadságot kér. Megadatik, bemutatja továbbá K r a s z n a m e g y e feliratait az uzsora korlátozása s az árva- és hagyatéki ügyek szabályozása iránt. — S z e n i c z e y Ö. Versecz város kérvényét adja be Keve megye székhelyévé tétele iránt.

Interpellatiók. D é k á n y G. interpellálja a keresk. minisztert, van-e tudomása arról, hogy a k o l o s v á r i i p a r k a m a r a köteleit hanyagul teljesíti s hajlandó-e a bajon aként segíteni, hogy a kisipar lekiismeretes támogatásra utasítsa, ellenkező esetben pedig a járulékok beszedését ez elhanyagolt iparosoktól be szüntesse.

G á l Mihály egy év előtt interpellatiót intézett a pénzügyérhez s azt közelebb meg is ujtotta, most pedig megsürgeti H.-Böszörmény város adója elengedése tárgyában. — G h y c z y K. a jövő hétre ígér választ. — G á l ezután megsürgeti márcz. 26-ki interpellatióját, melyet a Sándor utcai 3. sz. háznak az állam részére leendő megszerzése tárgyában a közokt. miniszterhez intézett.

C s i k y S. interpellálja a belügyminisztert, van-e tudomása arról, hogy a jászberényi kir. tsvék tagjai kötelességszerű teendők elhanyagolásával magánkérvényeket fogalmaznak, s így jövedelmző mellékkeresetet teremtsenek magoknak, e kérvényeket tárgyalják minden mások előtt, szándékozik-e a visszaélések orvoslására szigorú vizsgálatot elrendelni s az illetőket szigorúan megfenyíteni?

B o b o r y K. a kath. autonóm egyház szervezése tárgyában közelebb beadott hat. javaslatának indokolását a jövő hétfői ülés napirendjére felvitetni kéri. — A többség nem fogadja el az indítványt.

W e n c k h e i m B. b. miniszter Simonyi Ernőnek Freystädter kitüntetés tárgyában tett interpellációjára választ adja, hogy Freystädter a bécsi közkiállítás szerzett érdemeiért nyerte a 3. osztályú vaskorona-rendet. Ó a magyar közl. miniszter ajánlatára előéletének vizsgálása nélkül ajánlotta az illetőt ő felségének s ha sejtette volna, hogy az hamis eskü miatt vád alatt áll, tartózkodott volna

minden ajánlástól, s ha Freystädter el fog marasztaltatni, ő legott megsemmisíteti a kapott kitüntetést. — S i m o n y i Ernő hibának tartja, hogy oly meggondolatlanul adott e kitüntetés; a közerkölcsiség mindenestre megkivánná, hogy vád alá helyezett egyének kitüntetésre ne ajánltassanak, különben elfogadja a miniszter választát.

Z i c h y gr. közl. miniszter javaslatot ad be, melyben az 1873-ki hitfölsőleget a folyó évre átvitetni kéri. S z a p á r y gróf belügyminiszter indítványozza, hogy miután a választási javaslat általános vitájára még számosan vannak feljegyezve, holnap, vasárnap 11 órától 3-ig egy rendkívüli ülés tartassék.

Ez indítvány hosszú jelenetet idézett elő. — P ó l y a az eddigiekből azt látván, hogy a vál. javaslat tárgyalása in infinitum fog vitetni, indítványozza, hogy jövő hétfőtől kezdve naponként 9—3 óráig tartassanak az ülések. — S i m o n y i Ernő nem tudja, miből láthatja Pólya, hogy a tárgyalás in infinitum fog vitetni, hisz eddig a három nap alatt alig szólott összesen 10 szónok. Különb. legjobb lenne talán, ugymond, ha egyenesen kimondaná a jobboldal, hogy a deákkor már megbeszélvén a választási javaslatot, annak tárgyalását a házban szükségnek nem tartja. De ha így akarunk törvényeket hozni, ne várják, hogy valaki engedelmessédjék az ily törvényeknek. — Már, ugymond, a közszemérem is megkivánja, hogy a vál. javaslat higgadtsággal tüzetes, alapos tárgyaláson menjen keresztül. — T i s z a László a belügyér indítványát elfogadja, Pólyát nem. — J a n k o v i c h M. a vál. javaslat általános tárgyalása tartamára elfogadja a 9—3-ig tartó üléseket, a részletes tárgyalásokra nézve azonban nem.

T i s z a K. a vasárnapi ülés és Jankovich indítványa mellett szól. — C s a n á d y S. kívánja, hogy a meghosszabbítás reggeli órákkal történjék s az ülések 8 vagy 9 órától 2-ig tartassanak. — P ó l y a Simonyi E. vádjára, hogy noha az ülések kinyújtását kívánja, rendezésben nincs jelen a házban, megjegyzi, hogy ő inkább itt szokott lenni, mint Simonyi. Őt, ugymond, különben nem lepte meg, hogy Simonyi kikelt a deákkor ellen, 'valamint az sem, hogy még mielőtt törvényre emelkedett volna a vál. javaslat, a tuloldal már is agitálnak ellene. — K á l l a y Ö. nem tudja, mi alapon emelheti Pólya e vádat s felhívja, magyarázza meg szavait. — P ó l y a magyarázatul Simonyi E. fenébbi szavaira utal. — E l n ö k végül felvetve a kérdést, a többség elfogadja, hogy az ülések jövő hétfőtől kezdve reggeli 10 órától d. u. 3 óráig tartassanak.

N a p i r e n d e n v a n a k é r v é n y e k 48. sorjegykére vonatkozó jelentések tárgyalása. A bizottság véleménye ellenmondás nélkül elfogadott.

K ö v e t e z i k a z i z r a e l i t a i s k o l a - a l a p ügyének tárgyalása.

T r e f o r t Á. közokt. miniszter felemlíti, hogy midőn május 2-án az izr. iskolaalap ügye szőnyegre került, ő rögtön késznek nyilatkozott kimerítő jelentést terjesztetni a ház elé, mi meg is történt, tárgyalása azonban az orthodoxok kérvénye miatt a mai napig elmaradt, most tehát ezen jelentése tudomásul vételét kérvén eme h a t. j a v a s l a t o t adja be: A képv. ház tudomásul veszi a vallás és közokt. miniszter jelentését az izr. iskolaalap tárgyában, mely szerint ez alap osztatlanul marad, míg jövedelméből a közösen használt tanítóképzede, a süketnémák intézetébe ez alap terhére felvett tanulók költsége fedeztetik, s e mellett egy rabbiseminarium állitatik fel; a fennmaradó összeg pedig kizárólag az orthodox hitközségek elemi iskoláinak támogatására fordítatik.

E hat. javaslat indokolására felhossa, hogy nincs Európában ország, hol a zsidóság oly fontos állást foglalna el mint épen nálunk, és így műveltségi és erkölcsi állapota nem lehet közönbős sem a társadalomra, sem az államra nézve. Felemlíti, hogy már az 1843-ki országgyűlés kimondta egy rabbiseminarium Pesten leendő felállításának szükségét, az ügy azonban egész az alkotmányos aera beálltáig függőben maradt, míg a magyar kormány közbenjárására ő felsége a seminarium felállítását jóváhagyta.

Az orthodoxok kezdetől fogva hevesen tiltakoztak ez elv ellen, míg az izr. congressus annak megvalósítását sürgette s ő, a miniszter meg lévén győződve a seminarium felállításának szükségéről, ő felségéhez folyamodott, ki mult évi máj. 6-án ismét megadta az engedélyt a seminarium felállításához. Szükséges a felállítás; mert most sok hitközség Lengyelországból hoz papokat, kik ellenségei úgy az országnak, mint minden haladásnak. A miniszter szerint az egyedüli alapító a király s ennek intézkedése szerint az alap meg nem osztható már csak azért is, mert törvényeink csak egy zsidó hitfelekezetet ismernek.

Z s e d é n y i Edének kifogása van az ellen, hogy itt miniszteri befolyás gyakoroltassék a neologok támogatására az orthodoxok hátrányával. Véleménye szerint a ház saját tekintélyének koekzátatása nélkül nem határozhat előbb az ügyben, míg azt alapos tanulmányozás tárgyává nem tette s rendes bírói uton döntvény nem hozottat. — Ehez képest a következő h a t. j a v a s l a t o t adja be: Utasítsa a ház a minisztert, hogy az ügyet bírói uton döntesse el.

O l á h Gy. a miniszter jelentésének áttanulmányozása után arról győződött meg, hogy akkor cselekszik helyesen, ha a miniszter nézeteit el nem fogadja. A jelentésben foglalt kérdések elsőjére: ki tekintendő alapítójának az iskolaalpnak, megjegyzi, hogy sajnálja, hogy itt a király személye oly nagyon előtérbe tolatott, pedig cselekvénye egyedül akkori tanácsosainak tudandó be. Nem tartja szükségesnek, hogy az államalapítványok száma ügyvédi fogások által szaporítottassék. Azon második kérdésre, két zsidó hitfelekezet van-e Magyarországon? különösképpen találja, hogy a miniszter hivatkozva egy tekintély 1869 előtti nyilatkozatára, csak egy zsidó hitfelekezetet ismer el,

Folytatás a mellékleten.

Melléklet az Egyet

midőn a két felekezetre vá Pártolja Zsedényi hat. java J u s t h József nevet két zsidó hitfelekezetet, szem neolog hitfelekezetek s ből kihagyandónak indítván rólág az orthodox“ rabbi csatlakozik Zsedényi hat. j S z a t h m á r y K.

felekezeti, de igen fontos tartja. Szerinte a zsidó élethalál fölötti rendelkezé rói, és fegyelmi hatalmat g mellett egész hatalmával ban működik, ezert pártol.

P u l s z k y F. kife viseltetik a zsidóság iránt emberek, képesek millioka jó újságírók, jobbak a mag dományos emberek, így van egy-egy zsidója (Deru) — Külföldnek találja, ho német tanárok ellen felzu rabbiseminarium felállítá rabbi sokkal többet árt h német tanároknál. Tökelet dítványához.

I r á n y i D. szeri döntendő el: 1) kinek tu lott a rendelkezési jog; 2 van-e Magyarországon? 2 sünk, ugymond, szükség a Haynau, ugymond, 1844 vetett a magyarországi zs felügyelődvan, a hadisza meghatározatván egyesze van jövedelme fordítandó egy alkotmányos miniszte testület, nem fogja elism rovatot a hazafias érzelm itt nem az, ki az alapító könnyű dolog, de az, kie szági zsidóság s következ is; mert azon három bíró, nem bírnak tiszta fogalom magyar közjogról.

A második kérdést pus juris nem ismer ugyan magyar országgyűlés napie melyek két felekezett is magát alávetni e határoz nek tartja a zsidóság azo is a magyar közokt. minis a jövedelem a két felekez kepest osztassék fel. — P

Z i c h y Antal ne sarozól van szó. Ő hódol zata előtt. Sajnálja, hogy tiséggel, a zsidóval aká legioit. Nagy megunyvász szandékozik kényszerit al megengedi nekik, hogy ne deiket választják lelkes iskolák javára egy minden fog fordítatni. — S o l miniszter véleményét az alap alapítók magok az izrae helyesnek, méltányosnak R a n n i c h e r t

TÁ

J

(Smiles után a hazai viszonyo 2 kötet. Kiad

Pillantsunk ama ve folyt napok története hiv mára, és lecsüggesztett h hogy az emberiség napr nap felé közeledik, melyet ha önön büneiben és hitványl Tekintsünk széjjel.

Talán az éreny és munká Az éreny és munkásság e ott hagyni a becsületet vakmerőséggel leszoritat mirekellők által, kiket a vagy a pénzszomj oda v leggyalázatosabb fegyver tanak a becsületesség és emberiség hitványtsága fo fejlődni.

Valóban kétségbee juk, hogy ma már a be ha jó előre megmondol háru! réa majd igaz godni előre abba, hogy épen ez a mostani társ jellemes ember ma oly mily guny, vajmi kevés ezen elnevezés. Szerint juk hogy „jellem“, csak hogy embernek neveztes met csak bíróelni, de jo

Avagy ember-e az, nem felel? — Ember-e

Melléklet az Egyetértés 78-ik számához.

midőn a két felekezetre válas 1869-ben ment végbe. — Pártolja Zsedényi hat. javaslatát.

J u s t h József nem ismerhet el Magyarországon két zsidó hitfelekezetet, szerinte nincsenek sem orthodox, sem neolog hitfelekezetek s ezért a miniszter hat. javaslatából kihagyandónak indítványozza eme kifejezést: „kizárólag az orthodox“ rabbiseminarium részere. Különb. csatlakozik Zsedényi hat. javaslatához.

S z a t h á r y K. a zsidó papok kiképzését nem felekezeti, de igen fontos kulturai, politikai kérdésnek tartja. Szerinte a zsidó hierarchia nemcsak vallási, de élethatalmi fölötti rendelkezésig menő hatalommal bír s bírói, és fegyelmi hatalmat gyakorol saját hitközségében, e mellett egész hatalmával határozott nemzetellenes irányban működik, ezért pártolja a miniszter hat. javaslatát.

P u l s z k y F. kijelenti, hogy ő nagy tisztelettel viseltetik a zsidóság iránt; mert ezek kitünő szorgalmas emberek, képesek milliókat szerezni és azokat megtartani, jó újságírók, jobbak a magyaroknál is, vannak kitünő tudományos emberek, így a házbán is mindegyik pártnak van egy-egy zsidója (Derülség) s mindegyik jeles ember. — Különösnek találja, hogy a kik az egyetemre behívandó német tanárok ellen felzúdultak, most ellenzik a magyar rabbiseminarium felállítását, pedig a külföldről bejövő rabbik sokkal többet érhetnek nemzetiségi szempontból a német tanároknál. Tökéletesen hozzá járul a miniszter indítványához.

I r á n y i D. szerint itt mindenképp két kérdés döntendő el: 1) kinek tulajdona ezen alap s így kié a fölött a rendelkezési jog; 2) egy vagy két zsidó hitfelekezet van-e Magyarországon? Hogy az első kérdésben döntsünk, ugymond, szükség az alap eredetére visszamennünk. Haynau, ugymond, 1849-ben 2.500.000 ft hadisarcot vetett a magyarországi zsidókra, kik ez ellen a császárhoz felfolyamodván, a hadisarc egy millióra szállítottat le meghatározatván egyszersmind a cél, melyre ez alapítvány jövedelme fordítandó. — Szólok azt hiszi, hogy sem egy alkotmányos miniszter, sem a magyar törvényhozó testület, nem fogja elismerni, hogy e hadisarc jogosan rovatott a hazafias érzelmi zsidóságra. Szerinte a kérdés itt nem az, ki az alapító, mert máséval alapítani nagyon könnyű dolog, de az, kié az alap? Az alap a magyarországi zsidóság s következésképp ez illeti a rendelkezési jog s; mert azon három bíró, kik ellenkező véleményűt adtak, nem bírnak tiszta fogalommal sem a szabadságról, sem a magyar közjogról.

A második kérdést illetően megjegyzi, hogy a Corpus juris nem ismer ugyan két zsidó hitfelekezetet, de a magyar országgyűlés naplójában vannak igenis határozatok, melyek két felekezetet ismernek el, s a miniszter köteles magát alátámasztani a határozatokkal. — Ő tehát igen helyesnek tartja a zsidóság azon kérelmét, hogy az alap tovább is a magyar közközt. miniszter felügyelése alatt hagyatván, a jövedelem a két felekezet között azok számarányához kepest osztassék fel. — Pártolja Zsedényi hat. javaslatát.

Z i c h y Antal nem ismerheti el, hogy itt hadisarcról van szó. Ő hódolattal meghajlik ő felsége határozata előtt. Sajnálja, hogy Pulszky Ferencz egy új nemzetiséggel, a zsidóval akarja szaporítani nemzetiségeink legiont. Nagy megnyugvására szolgál, hogy a miniszter nem szándékozik kényszer alkalmazni a zsidókra, a midőn megengedi nekik, hogy nem egyedül a seminarium növendékeit választhatják lelkészeikül, továbbá, hogy a zsidó elemi iskolák javára egy mindenesetre tekintélyes maradvány összeg fordíthatni. — S o l y m o s s y B. nem osztja a miniszter véleményét az alapítóra nézve, s szerinte egyedüli alapítók magok az izraeliták. Az orthodoxok kérvényét helyesnek, méltányosnak tartja.

R a n n i c h e r teljesen megnyugszik a miniszter

nézetében s a seminarium felállítását művelődési kérdésnek tartja nemcsak a zsidókra, de általában az egész országra. — Ezután érdekesen adja elő az iskolaalapkezelését. Szerinte a magyarországi zsidóság folyamodván a hadisarc elengedéseért, ez esetre egyszersmind 600.000 ftot ajánlott fel valamely államczélra. A kormány kész volt a hadisarc elengedése mellett ez ajánlatot elfogadni, ha az ajánlott összeg legalább egy millióra emeltetik s ez esetben az alapot nem valamely állami, de kizárólag a magyarországi zsidóság vallási és közoktatási ügyeinek előmozdítására ígerte fordítani. A magyar zsidóság örömmel fogadta ez elhatározást s bizottsága korleveleiben rendelte el a gyűjtést, azonban a zsidóság e célra egy fillért sem adakozott, miért is szerinte az egyedüli alapító maga a király. — Pártolja a miniszter indítványát.

S z ó l l K. a vasúti és pénzügyi egyesült bizottságok jelentését adja be a Romániával kötött vasúti egyezmény s a temesvár-orsovai vasút engedélyezésére vonatkozó tjavaslatok, valamint a méterrendszer behozatalára szükséges összegre vonatkozó tjavaslatok tárgyában. — Szerdára tüzetik ki az osztályokban leendő tárgyalásra.

C s e r n á t o n y L. miután az izr. iskolai alap tárgyában még számosan vannak szözlásra feljegyezve, az ügy tárgyalását jövő szombaton kéri folytatni. — J u s t h holnap kéri az ügy tárgyalását folytatni. — Valóságos bábeli zavar és zibongás után a többség kimondotta, hogy az izr. iskolaalap ügye holnap folytatolag tárgyalatik. Ülés vége 2¹/₄ óraker.

Gubody Sándor beszéde

— a képviselőház július 3-án tartott üléséből. —

T. ház! Ha nem is félve, de tartózkodva emelem szavaimat az általános tárgyaláshoz, azon mely hatású s classicus beszéde után, igen t. Tisza Kálmán képviselőtársamnak, melynek utóhangjai most is azon hiszem nemcsak nekem, hanem az egész hazának füleiben csengnek és oly kicsinynek érzem magamat mellette, meggondolva főleg azt, hogy higgadt előadási modorát öreg letemre nem követhetem, természetesen és már azon oknál fogva is, mert az öreg emberben a pessimismus szokott felemelkedni a vérmes remények fölé. De azért polgári és képviselői kötelességemnek tartom meggyőződésem szerint ezen törvényjavaslat általános tárgyalása alkalmával szólni. (Halljuk! Halljuk!) Parlamentáris életünk kezdete óta 3 országgyűlés folyama alatt egy törvényjavaslat sem terjesztetett a ház elé, mely várokozásomat annyira megcsalta volna és a kormány tiszta szándéka iránti hitemet annyira megingatta volna, mint ezen választási törvényjavaslat. (Tetszés a baloldalon.) Nem hiszem, hogy a múlt országgyűlés végén előterjesztett törvényjavaslat, melynek életbejuttatását az ellenzéknek példátlan kitartó küzdelem sikerült megakadályozni, a jelen kormány által más takaróban rosabizitva újra a ház elé hozhatassék. Uram, csak gyermekek lehet a szájból kivetett keserű piúlát ostyába betakarva még egyszer beadni, de oly embernek, kinek a feje lágya már benőtt, soha. S nem kételkedhetem, hogy azon nemzet kormányja, mely nemzet a 48-i törvényekben proclamált egyenlőségnek és testvériségnek köszönheti lételet, mely az egyenlőségért és testvériségért 48-ban élet-halálharcot vívott; hogy azon kormány, melynek bölcsé és profétája 867-ben vesztett jogainkértreláldozott önállóságunkért azzal vigasztalt, hogy legalább tért foglaltunk, melyen lábainkat megvetvén, alkotmányos szabadságunkat fejleszteltük; hogy azon nemzet kormányja most arra fordítsa kiváló figyelmét, hogy a nemzet azon osztályát, melynek nem megvetendő része volt abban, hogy a magyar nemzet necrologját a história meg nem írta, mondom, hogy azon kormány most arra törekedjék, hogy ezen osztály jogait és szabadságait megszorítsa. Elég ideje lett volna a kormánynak a feudális kéregtől

megtisztult, s a modern alkotmányosságához idomított magyar köz- és magánjog fejlődése által tökéletesen feleslegessé és szükségtelenné vált nemesi városi szabadkerületi és urbéri birtok, nemesi kiváltság és polgári jog, intelligencia és intelligencia közti bizarr differentialis tarifáit, melyet 48-ban az akkori viszonyoknál fogva politikai szempontból nem lehetett mellőzni, megszüntesse.

Azt hiszem, hogy nem is igényelt volna több időt a kormány részéről a háromszori választások alkalmával felismert eljárás hiányok és tapasztalt kihágások ellen oly üdvös törvényjavaslatot alkotni, mely kielégítette volna a nemzet minden osztályát és testté vált volna azon ige, melyet Ghyecz Kálmán igen t. képviselő ur a múlt ülészek alatt mondott, nevezetesen „alkotmányos országban nem szabad igazságtalanul egy osztálynak a másik osztály felett túlsúlyra vergődni“ mint ezen fereztelt s a kormány érdekében összetakolt novellaris tjavaslat összeállítására, és ime a kik azon hangzatos indokolásból s a 48-ki választási törvénynek nem szelleméből, hanem betűiből horgozott ritka takarón keresztül néznek, mit látnak? Rendeleteket szabályokat intézkedéseket, melyek elegendő anyagot nyújtanak a kormánynak arra, hogy a múlt választások alatt a kormány súlyos keze alól kibuvásra használt részeket, betömjék és a kormánynak minden körülmények közt a többséget biztosítsák.

Tisztelet képviselőtársak — különösen az ellenzék keblében támadt sajnós szakadás után kétségem egyáltalában nem lehetett, hogy most már a békülékeny és loyális ellenzék irányában a kormány loyálisan fogja magát viselni és azon ellenzéknek, melynek egy része — meg vagyok róla győződve, hogy tiszta hazafini szándékból vezéreltetve — teljesen letett közjogi ellenzékességeről, másik része pedig elvei fentartása mellett, időt és alkalmat várva csak, a 67-iki kiegyezést akarja módosítani, — mondom az ellenzéknek oly részrehajlatlan alkotmányos szellemű és oly minden beavatkozást eltiltó törvényjavaslatot fog kedveskedni, a melynek aegise alatt, hogy ha az ellenzék többségre nem vergődik, tulajdonítsa a maga élhetetlenségének. Megvallom erre a gondolatra azért jöttem, mert azt hittem, hogy ha az egész világ belátja, a kormány is be fogja látni, hogy itt az ideje annak, hogy a nemzet azon roncsolt hajójának kormányát, melyet zátonyra vezetett, engedje át másoknak, és itt az ideje, hogy alkalmat nyújtson az ellenzéknek, melyet mindig azzal vádolt, hogy csak akadályoskodik az üdvös reformok létrehozatalában és hogy egy üdvös, tisztán a haza érdekében levő tervvel sem volt képes fellépni, tért engedjen az ellenzéknek, hogy mutassa meg már egyszer kormányképességét. Azt hiszem t. ház, hogy a jelen körülmények közt ez lett volna a kormánynak legesélyesebb politikája.

Azonban az előttünk fekvő törvényjavaslat meghittsította e reményemet. Azt találom, hogy a kormány továbbra is erősen markába akarja szorítani a kormány gyepőit, sőt minden erejét az ellenzék megbuktatására fordítja; az ellenzék egy merész akadályversenyre provocalja s mint a régi rómaiak a numidiai lovasok közé, az ellenzék pegasusa lábái alá a tjavaslat némely pontozataiból készült vassúlymot hány, hogy azon ellenzék férfiú, a ki elfogadja a versenyt, okvetlenüllyakát törje. Vagy talán azon 30 javíthatlanoktól akarja a képv. házat megtisztítani, a kik egytől egyig mind megannyi Scipios Africanus léptek fel a 67-iki kiegyezés eltörlésére. Hiszen önök t. képv. társaim a kormány és a kormánypárt, szóval közegeli által mindenkor oly megvető módon nyilatkoztak ezen pártokról, amely figyelmet sem érdemel, és ha néha néha megemlékeztek róla, csak akkor volt, mikor gunyárgyává akarták tenni, nevezetesen mikor e párt szaporítási törekvését nyilvánította s a 48-iki alkotmányhoz határozott és kibuvoskát nem ismerő ragaszkodását pöffeszítették, s szívalom harcra nélyegezték, akkor nem értem, hogy miért van-

TÁRCZA.

Jellem.

(Smiles után a hazai viszonyokhoz alkalmazta Könyves Tóth Kálmán, 2 kötet. Kiadták Légrady testvérek.)

Pillantsunk ama végzeteljes könyvbe, melyben a lefolyt napok története híven föl van jegyezve az utókor számára, és lecsüggesztett kedélyvel azt fogjuk tapasztalni, hogy az emberiség napról napra süllyed, s egy oly örvény felé közeledik, melyet ha kikerülni nem lesz képes, abban önműn bűnében és hitványságában fog belefulni.

Tekintsünk széjjel. — Kik vezetik a világ sorát? — Talán az erény és munkásság ernyedetlen bajnokai? nem. Az erény és munkásság ernyedetlen bajnokai kénytelenek ott hagyni a becsületes működés terét, mert bámulatos vakmerőséggel leszorítatnak éhletlenül és arcátlan semmirekellők által, kiket a dicsőség vagy hatalom utáni vágy, vagy a pénzszomj oda visz, hogy lelkiismeretlenül és a leggyalázatosabb fejevereket használva, oly harcot indítanak a becsületesség és jellem ellen, mely fájdalom az emberiség hitványsága folytán a gyalázat győzelmévé látszik fejlődni.

Valóban kétségbeejtő egy tapasztalat, ha megfontoljuk, hogy ma már a becsületes ember csak úgy szólhat, ha jó előre meggondolta, mennyi baj és kellemetlenség járul reá majd igaz szavaiért, s ha kész belenyugodni előre abba, hogy magát az igazságért föláldozta. De éppen ez a mostani társadalom főnyavalyája. Az igaz, a jellemes ember ma oly ritka mint a fehér holló. Ember? mily guny, vajmi kevés halandó létezik, kire valóban ráfér ezen elnevezés. Szerintem csak az, kiről igazán mondhatjuk hogy „jellem“, csak az, tarthat valóban igényt arra, hogy embernek nevezessék. Jellem nélkül az ember címét csak bitórolni, de jogosan viselni soha sem lehet.

Avagy ember-e az, ki hivatásának önhibájából meg nem felel? — Ember-e az, kit a természet megáldott te-

hetséggel, oly tehetséggel, melynélfogva könnyű volt képességre szert tenni, de ki tehetség és képesség daczára becsülettel meg nem él, hanem vagy a mások kenyerén élőködik, vagy a tisztelatlenség szennyes kenyerével él? — Ember-e az olyan, ki a beléje helyezett bizalommal vagy a reája ruházott hatalommal visszaél? — Ember-e az, ki mindig csak a mások kárából akar hasznot húzni, — vagy ember-e a gyilkos, rabló, tolvaj, csaló, ámitó, naplopó és léha? — Nem. — Ezeket nem illet az ember cím. Benuök az emberség főkéllékét, a jellemet hiába keresnök. Roszabbak azok az állatnál, mert míg ez utóbbi öntudatlanul, csak ösztönszerűleg cselekszik, addig az ember a roszt — kárhazotot teljes öntudattal hajítja végre. Ily körülmények közt, ily szomorú korszakban, ily nehéz időben oly mű megjelenése, mint a milyen az előttünk fekvő, valóságos áldásos jelenségnek tekinthető.

S m i l e s az „Onsegély“ híres szerzője nagyon is érezhette azt, hogy mennyire süllyedt a társadalom nagyobb része, valamint be is láthatta, hogy a korabelieknek és valószínűleg azok utódjainak nagyon is szüksége van és lesz oly olvasókönyvekre, melyek regisztrálják azt „hogy voltak emberek, e hogy milyek voltak azok“ s mely könyvek czélja az legyen a meg-lazult jellemet az emberiségben ismét megszilárdítani.

Jellem című két kötetes művében S m i l e s igen mély bölcsesleettel és bárki által könnyen felfogható érvekkel és modorban fejtegeti minden oldalról a jellem szükségességét és fontosságát az összes emberiségre nézve, valamint azt is, mily hathatós befolyást gyakorol a jellem minden ember működésére.

A fölállított érvek a legpraegnansabb példákkal és idézésekkel bőven ellátva, roppant tisztasággal igazolják magukat, miért is e könyv hatása az olvasóra kezdettől végig a legjobb és legüdvösebb.

A két kötetből álló mű fejezetekre van osztva, melyek mindegyike a címének megfelelő fejezeteket tár elénk. Nem lévén anyai helyünk, hogy itt részletekbe bo-

csátkozhassunk, csakis a fejezetek címzeit jegyezzük ide, hogy az olvasónak némi fogalmat nyujthassunk a mű tartalmának mibenlétéről.

I. kötet: 1. A jellem befolyása. 2. Az otthon befolyása. 3) Társaság és példa. 4. Munkásság. 5. Bátorság és önbizalom. 6. Önuralom.

II. Kötet: 1. Kötelesség és igazságosság. 2. Kedély. 3. Modor és művészet. 4. Társalgat a könyvekkel. 5. Házasági szövetség. 6. A tapasztalat iskolája.

Ezen sorokból már eléggé lehet látni, mily kimerítőleg dolgozta föl e könyv írója anyagát.

És most tekintsük e mű magyar fordítását vagy jobban átdolgozását.

Könyves Tóth Kálmán példátlan szorgalma és ritka szakismerete már az „Onsegély“ megjelenése alkalmával nagy mérvben vonta magára a közfigyelmet. Most ismét csak teljes elismerés illeti őt az előttünk fekvő mű irodalmunkba történt átültetéséért. Valóban meglepő, sőt meghatározó a temérdek és mindig találó példa, midőn valamely kitünő emberünk jellemére történi hivatkozás. Megbecsülhetetlen Könyves Tóth Kálmán munkájában az a józan következetesség is, mely minden pártszenevedély fölül jóval kimagaslik. Ez hazánkban, hol a pártszenevedély még az isten házába is befészkelte magát, igen ritka, de annál üdvösebb jelenség és megbecsülendő.

Legjelesbjeink nevei és példátlan tettei e műben mind föl vannak jegyezve, s így eltekintve a könyv erkölcsi fontosságától, nagyon is érdekes olvasmány az minden magyar emberre nézve.

Nem fejezhetem be e mű ismertetését méltóbban, mintha azt mondom, hogy jobb olvasmányt szülök vagy tanítók a fiatalság kezébe nem adhatnak, mint S m i l e s a „Jellemről“ irt könyvét. Ebből bárki is, ha nem tudja még, megtanulhatja, hogy milyennek kell az embernek lennie. Adná a sors, hogy e műnek sikerülne fölírni mindazok lelkiületét, kik vagy a tunyaság vagy a közönyösség nyúge alatt tespednek.

L. V.

nak ezek az intézkedések, és ha a t. kormány csakugyan csapást akar ezen párt ellen intézni, akkor az a gunyolódás, akkor a kormány közegeinek henczegése csak sötétben fűtyülés és danolás volt, vagy a kormány megértette Tallayrandnak ezen historicus mondását, hogy „az isten az embernek és a nyelvét nem azért adta, hogy kifecsege, a mit gondolt és a mit akar tenni, hanem azért, hogy azt elitkolja;” vagy végre talán a kormány egy titkos, büvös politikai arcanum, egy csudatevő politikai arnica birtokába jutott, a melylyel a nemzet vért, sőt nagy részben fisztulává vált sebeit könnyen meggyógyíthatni képzelte, de ezen dicsőségben nem akar osztozni az ellenzékkel; vagy pedig ha ezen föltevésimből egy sem állná ki a kritikát, nyíltan ki mondom, hogy a kormány a hatalmat csak a hatalom élvezetért szeritja oly göresösen markába és pártjával kenyérmezei harcot viv azon a küzdőterén, melyen lábai alá a nemzet érdekei és létele van terítve.

Vigyázzon a kormány, hogy ezen önérdékében összeköltött novellaris törvényjavaslattal az elkeserített, a kormánytól várt engedékenységből remény vesztett ellenzékét vissza ne terelje régi erős állásába, s annak különböző árnyalatai felejtve minden vizsályt, canapé-processust: a haza veszedelmes állapotának érzete által ösztönözötten egy törhetlen phalanxá ne tömörüljenek.

S higyjék el önök, hogy egyesült erővel a kormányt és jelen kormányrendszert nem lesz többé oly nehéz feladat megbuktatni, mint ezelőtt néhány évvel.

Nem veszik észre önök, hogy az ellenzék legszámosabb s legtekintélyesebb árnyalatának ezelőtt néhány hét-tel mosolygó derült arca kezd komorodni s önök kibékülhetlen szelleme, midőn annak jobbát visszalökték s az alkudozást — mint Windischgrätz a rebellesekkel — megszakították, rideggé tette mimikáját, s nem tagadhatják, hogy már volt is alkalma a kormánynak annak kellemetlen következtetését érezni.

Uram! a politikában nincsen biztos számítás, s megtörténhetik, hogy épen akkor, midőn önök az ellenzék sprengolására számítanak, annak erősítésére hatnak; a dinamith veszedelmes robbantó szer, mely sokszor az alkalmazó égeti meg. A megvetett szerelem kibékülhetlen gyűlölséggé válik, s a kormány többé magaviseletért a legloyalisabb elemekben sem fog támaszt találni.

T. ház! szabad legyen nekem ezen alkotmányos elv és szellemalkalmat — melyről a kormány el akarja hitetni, hogy a 48-iki törvényekben ülő genius hasonlatosságára teremtett — leleplezni s arczáról lemosni azon festéket, mely azt a távolról nézők előtt kedvesnek, virító szépségnek mutatja.

Ezen törvényjavaslat a bockoros nemesek választási jogát majd csaknem a jövő század közepéig megerősíti, s miért? .. azért, mert a háromszori választás alkalmával szerzett tapasztalatok által constatizotatott, hogy a felsőbb megyékben ezen osztály a kormány érdekéhez nevezetes contingenssel járult.

Midőn önök a választási jog gyakorlatában nemcsak azon kiváltságokat, kik a 48-iki törvény szelleme, intenciója, sőt világos szavai ellen az összeírásokban becsempesztettek, sőt mindazokat, kik még életben vannak, 1872-ben életök 20. évét betöltötték — ha azon jogot nem gyakorolták is — reponálják, azonkívül, hogy vétkes uszupációt szentesítenek, az indoklás egy igazságtalan s jogsértő következtetlenséget mutat fel az által, hogy e kedvezményből ezrei a nem nemeseknek kizáratnak, kik épen úgy, mint a nemesek nem visszaélésből, hanem szentesített törvények értelmében 1848-tól fogva 1872-ig választási joggal bírtak s azt gyakorolták is. Azt akarja a kormány a világgal elhitetni, hogy azon elavult kutyabőr, melyre egy régen elporlott embernek érdeme van feljegyezve oly talismán, mint Lessing bölcse Nathanjának gyűrűje, hogy a ki azt elomtatni képes, azonnal megkapja a politikai joggyakorlatra képességet értelmességet, becsempesztéset? Nem pirulnak el az ezen törvényjavaslatok championjai, ha reá gondolnak, a művelt világ ítéletére azon nemzet képviselő testülete felett, mely lételet a 1848-ban proclamált egyenlőség testvériségnek köszönheti, azon képviselő testület felett, mely a sufrage universelt méltán és helyes okoknál fogva annyira perhorrescálja, midőn a minden szellemi s anyagi vagyon nélküliöz nemes sansculottoknak, ha bár mint a nápolyi proletárius a piacon összeszedett narancshéjon élőködik is és hajléka az Isten szabad égboltozata, a választási jog gyakorlatába továbbra is meghagyják és mindazt a nem nemes csupán házzal bíró polgárt, kinek három butorozott szobája nincs, ha bár más vagyonából, szőlőjéből gyümölcskertje után összesen a megállapított censussal kétszeresen többet fizetne is, választási jogától megfosztja.

Megmondjam önöknek, miért történik mindez? azért, mert — különösen az alföldi magyar városokban ezerei vagynak az ily kisebbszerű birtokosoknak, kiket 3 választás alkalmával úgy ösmertek meg, mint — kiválólag ellenzékiet.

Midőn ezen törvény az iparosok censusat felebbemeli, a hivatalnokokat felére leszállítja: magyarul szólva

Ismét jól tudja Pál, mit kasszál; a kis iparosok tulajdoni többsége magyar városokban ellenzékinek bizonyult be, annál fogva, ha a kormány majoritásra törekszik, azokat el kell távolítani a szavazati urnától, s könnyű volna bemutatnom, hogy az iparosok megharmadoltatnak, s a szavazó hivatalnokok számát megkettőzi ha meg nem háromszorozza is. S midőn ezen törvényjavaslat a titkos szavazást betiltja, a nyílt és élőszóvali szavazás által felállított egy kényszerítő — a Compelle intrire — rendszert használ. Mert a nyílt szavazással hivatal elveszthetési félelmének pressiója alatt nyögő hivatalnok közvetve kényszerítve lesz politikai meggyőződése megtagadására; s ez lesz a választásnál a contingens, melyre szám szerint is támaszkodhatik a kormány, mert a hivatalnokoknak bűnül fog rovatni nemcsak a kormány elleni szavazás, hanem az urnától elmaradás is.

Drácoi törvényeket proponál ezen javaslat a kihágások,

a vesztegetések megakadályoztatására s mint a kigyó az első embert a tudásfájához vezette, hogy a tiltott gyümölcsből evésre csábíthassa, jól tudván, hogy az abból evés büntetés alá vonja — továbbra is életben hagyja azon törvényt, mely a választókat mértföldekről e szerint kényszeríti egy bizonyos helyeni leszavazásra, hol oly nagy alkalom van az összeütöközésekre és kihágásokra, hogy továbbra is fentarthatja a kigyót az agens provocateurs által felingerlettel megbüntetésére, mely mindig az ellenzékiek elítélésével végződik.

Ha a szavazás nem helységenként történik, ki határozza meg azon vékony vonalat, mely a vesztegetés, jószívűség s felebaráti szeretet közt van, ha én szegény polgártársamat, kinek nincs módjában 5, 6, 10 mértföldről, de tudok választó kerületet, hol 14 mértföldről kocsin a választókerület központjához jutni — kocsin vitetem, s lehet-e azt vesztegetésnek bélyegezni, ha én a szegényebb választónak, kinek nincs módjában a lakhelytől távol magát élelemmel napokra ellátni, s szállást fogadni, ha én az olyannak emni adatok és szállásról gondoskodom, hogy sárban, vízben ne legyen kénytelen az isten szabad ege alatt állni, és ezt uraim mind el lehetne kerülni, ha a választási bizottság helységenként titkosan szavaztatná a választókat. — Ezen törvényjavaslattal még több és sok oldalú hiányait hibáit lehetne felderíteni, de legyen elég ennyi az eddigi előadásomból. (Halljuk Halljuk.) Eclatansabb módon el nem árulta a kormány a független választótól a félelmét, mint azon intézkedéssel melynél fogva mind azon segédlelkűek és tanítók, kik alkalmazva nincsenek, egyenlő qualificatio mellett politikai páriákul tekintetnek.

Erdély Magyarországgal régen uniót kötött, s egész Erdély papirosan Magyarországgal rég egyenjogositott, s mindamellét a választásoknál a borough rendszer áll fenn. Testvéreknek fogadtuk őket, s a kormány az elsőszülött részére a politikai joggyakorlatokból politikai majoritást alakított, a később szülötteket önkénye szerint sován appanageval látja el. S midőn a törvényes jogok követelőit, (mely nemzetiségi törvény, megvallo, tetszésemet nem bírja,) meg nem különbözteti az agitatoroktól, s az agitatoroknak fegyverül szolgál ezen egyenlenség az elkeseredettek igazgatására. A kinek füle van a hallásra, az előadotktól eléggé megérthette, hogy a kormány csak a látogatást akarta megóvni egy igazságosabb, emberségesebb s minden botrányos esetektől, elharagpódzott immoralitásoktól megisztított választás életbélptetésére vonatkozó komoly szándékának, és az ezen törvényjavaslat főbb pontozataiban kutató megtalálja a kormánypárt jövő uralmát biztosító törekvének filumát.

Az egész operátum egy jól kigondolt s ügyesen összealkotott mestermű az ellenzék elnémtására, az ellenzék választók megzedeledésére s a megmaradottaknak az urnától elutasítására, hogy a kormány a kommandóparti választók szaporítása által a jelen kormányrendszernek hódoló majoritás segítségével 877-ben akadálytalanul elérhesse a kitűzött célt, mely nem kevesebb mint a 867-ki szerződésnek mint örökös és megmásíthatlan pactum conventumnak törvénykönyvünkbe ígatása, megengedtetvén a törpe minoritásnak, hogy ezen ünnepléses actus alkalmával a nemzet részéről mint néma legale testimonium szerepeljen, s ki tudja, hogy az alkotmányos jogaiban megszorított, elviselhetetlen adóval terhelt nép jobb anyagi lét jövőjéről reményében nem fogja-e vonakodás nélkül felvemi ujon a jármot, melyet hősiessen lerázott.

Ily választási törvény elbe léptetéséhez, melyet én elítélek, kárhoztatok, mely hitem szerint a hatalom érdekében meghazudtolja az 1848-ki alkotmányt, rendszereitve meghamitja az általános politikai elveket, szavazatomat soha, de soha nem adom s még részletes vita alapjául sem fogadom el. (Helyeslés balfelől.)

A bécsi „P r e s s e” írja:

A lapok azon hírével szemben, hogy az osztrák államvaspálya alkudozásokot folytat a magyar kormánnyal a **Budapesti és Bécs közti második vágány** lerakásának feltételei iránt, — saját információink szerint az államvasut az ily feltevések irányában, melyek mindenesetre tetteknek, eddig visszautasítólag tartja magát. Részletes tárgyalásokról és stratégiai főindokokról eddig semmi szó. Technikai és forgalmi akadályokon kívül, vannak még más pénzügyi és opportunitási indokok, melyek nem engedik, hogy az osztr. államvasut e kérdésben már most határozott állást foglaljon. A magyar kérv. ház vasuti bizottsága ugyanis a pestbécsei második vágány kiépítésének feltételehez kívánja kötni a temesvár-orsovai vonal engedélyezését, támaszkodva az 1872 febr. 20-ki szerződésre, melyben a kikinda-belgrádi, arad-temesvár-orsovai és a vojtek-boksáni vonalak a társulat számára engedélyeztetvén, ez magát a pest-bécsei második vágány három év alatt leendő kiépítésére kötelezte. Akkor tehát összesen 45. 6 mértföldnyi vonalra adatott engedély államgarantia mellett, mig most 24. 7 mértföld az engedélyezett vonal minden garantia nélkül s mégis ugyanoly ellenszolgáltatást követel a magyar kormány az államvasutól. Nézetünk szerint azonban a temesvár-orsovai vonal kiépítése jelenleg oly nehéz és kockázatos vállalat, melylyel állambiztosítók nélkül az államvaspályán kívül más alig próbálkozhatnék meg. Reméljük tehát, hogy e feltétel elmarad, mert különben az engedély könnyen használatlanul hagyhatik.

TÁVIRATOK.

London, jul. 4. Derly a felsőházban oda nyilatkozott, hogy Anglia csak úgy vesz részt a brüsseli értekezletben, ha a népjogi határozatok megvitátása nem fog kiterjeszkedni a szárazföldi vagy tengeri háboruban álló felek kölcsönös viszonyaira és az ezzel összefüggésben levő kérdésekre. Az angol képviselő továbbá nem fog felhatalmazást nyerni arra, hogy szavazatával járuljon a kongresszus

határozataihoz s a kormány fentartja magának szabad elhatározási jogát. Legközelebb elé terjeszti a háznak az illető jegyzőkönyvt.

London, jul. 4. A francia és angol kormányok meg egyeztek, hogy a tengerészeti ügynek és némely népjogi határozatoknak bevonását a brüsseli kongresszus tanácskozásába ellenézni fogják.

Konstantinápoly, jul. 4. A sultán első hadsegéde különös küldetessel az egyiptomi alkirályhoz indult.

Berlin, jul. 4. A birodalmi pénztörvény Poroszországban a jövő újéjjel kétségen kívül hatályba fog lépni egy a közpénztáraknál, mint a közforgalomban.

Páris, jul. 4. Goulard volt miniszter meghalt.

Páris, jul. 4. A lapok mindnyájan sulyt fektetnek arra, hogy Chambord gr. manifestumából a zászlókérdés egészen kimaradt. A „Journal des Débats” és a republikanus lapok ebből a monarchikus restauratio teljes lehetlenségét következtetik.

Santander, jul. 4. A köztársaságiak visszavonultak Bilbao alatt előállomásaikról, s azokat a karlisták foglalták el. — A kormány hírlég elhatározta, hogy újabb tartalékosokat hív be. Don Carlos és a madridi herczeg Tolosában tartózkodnak.

Belgrad, jul. 4. Szerbia tegnap fizette le Stambulban az esedékes hűbérösszeget.

Versailles, jul. 4. A minisztertanács azon kérdésben ült össze, vad alá fogassa-e az „Union” cz. lapot Chambord manifestumának közlése miatt.

Bécs, jul. 4. A kormány jelentése a v e t é s e k állásáról e hó 1-ről konstátálja, hogy az utóbb vett jelentések szerint az aratási kilátások, egyes vidékeket kivéve, változatlanul maradtak, sőt részben javultak is.

Bécs, jul. 4. Hitelrészvény 224.50. Galicziai 252.50. Államvasut 311.— Rente 70.25. 1860. sorsj. 109.50. 1864. sorsj. 132.25. — Ezüst 105.75. — London 111.70. Unio-bank 110.— Által. építő-bank 59.25. Angol-osztrák 152.— Lombard 134.— Tramway 143.— Hitelsorsjegy 156.— Napoleon d'or 894.— Arany 531.— Frankfurt 93.75. Porosz pénztalár. 165.50. Törökorsj. 46.25. Ang.ép. 67.25. Magyar földteherm. kötv. 76.75. Salgó-Tarján 86.— Magyar hitel 199.50. Magyar záloglevél 85.50. Erdély 136.50. Magyar. kel. vas. 49.— Magyar. sorsjegy 80.75. Magyar. földhitel 69.— Magyar. vas. kölcsön 95.50. Anglo-Magyar 32.50. Franko magyar bank 77.— Alföld 140.50. Magyar. éjszakkel. vas. 114.— Kel.-vasuti elsőbbs. kötv. 67.— Tiszavasut 227.75. Municipal-bank 26.—

KÜLFÖLD.

Napi szemle. A francia nemzetgyűlés legújabb hírek szerint legközelebb el fog napoltatni egész őszig, mi egyrészt kívánatos is, minthogy a jelen nemzetgyűlés meddő pártvillongásokkal vesztegeti az időt, másrészt azonban e felosztás ismét el fogja halasztani az alkotmánykérdés megoldását.

Chambord gr. kiáltványát közli az „Union” közelebbi száma, melyben a trónkövetelő tiltakozik azon gondolat ellen, mintha a királyi hatalom önkényen és absolutismusan alapulna, Franciaország keresztény monarchiája lényegében a mérsékelt monarchia két kamarájával, melyek egyikét a király, másikat a nemzet nevezi ki. Az ő politikája nem áll ellentétben az ország óhajával, komoly és tartós szövetségeket csak a hagyományos monarchia nyújthat, ő a népképviselőkhöz eber segédet keres az ellenőrzésre, de nem akar meddő parlamenti vitákat, a melyek a souveraint gyengítik, ő úgy érzi, hogy teljes érdekösszességben áll Franciaország óriási többségével: csatlakozzék ez a francia királyi házhoz, mivel elérkezett már az idő, hogy Franciaország a szász királysággal együtt visszanyerje a biztóságot, a jölletét és a nagyságot. A kiáltvány nem említi a zászlókérdést.

M a g n e pénzügyminiszter a budgetbizottságban lemondásával fenyegetőzött, ha a francia banknak fizetendő évi törlesztési hányad 200 millió frankról 150-re szállíttatik le, midőn azonban látta, hogy fenyegetésével senkit sem ijesztett meg s hogy épen nem tartják nélkülözhetlen embernek, a miniszter ur most azon hirt terjeszteti a „Liberté” által, hogy e fenyegetésről szóló hír nem egyéb, mint a balközép pártfogása. — A budgetbizottság legközelebb elhatározta, hogy a bevételket nem fogja tárgyalni mindaddig, mig a nemzetgyűlés Wolowskynak a hányad leszállítására vonatkozó indítványa fölött nem nyilatkozik.

R o c h e f o r t Henrik brüsseli hírek szerint kijelenti, hogy „Laterne”-je máttól, f. hó 4-étől kezdve meg fog jelenni, még pedig Brüsszelben, hová Londonból küldi meg a kéziratokat.

S p a n y o l o r s z á g b o l semmi újabb hír nem érkezik s a két fél úgy látszik egyelőre újabb előkészületeket tesz a viadal folytatására. — Don Carlos, a vitéz trónkereső, ki az estellai ütközet alatt Vergarában rejtőzködött, a győzelem hírére azonnal Estellára sietett, hogy rablóbandáit üdvözölje s a csatátért megsemmelje. Most már várhatja, hogy megküldi számára a pápa az egyházi áldást, melyért Tristany banditafőnök már hetek óta koptatja térdeit a vatikánban.

A z o l a s z b a l o l d a l m a n i f e s t u m á t a kormány lapja, a „Perseveranza” megtámadván, szeméretet tesz az illetőknek, hogy mig eddig angol minta szerint jártak el, most egyszerre német chablonokat karolnak fel, mi határozottan csak kárára lehet Olaszországnak. Nevezett lap szerint a politikában csak egy és pedig olasz pártnak szabad existálni, mely nem üz opportunitási politikát s egyedül a haza jölletét és szellemét tartja szem előtt. Németország utánazása nem vetendő ugyan meg, de lehetetlen azért, mert eltekintve minden egyéb körülménytől, a törvényhozási feltételek egészen mások Olasz-, mint Németországban.

A n é m e t p ü s p ö k megállapodása szerint megkezdőzött az országban állandó köztöltő viszonyok kölcsönös d a t u m által rendeztesenelyet Thun Leo gróf az osztrák házi törvények tárgyalása alkalmán hozott. A konkordatu lejárt s a tapasztalatok kézzel, hogy a római kuria sem szer sokhoz nem alkalmazza magát, ket pedig halomra dönti úgy, léphetnek fel az ultramontán ajánlatokkal.

A c s e h o r s z á g i kezdődtek s a mozgalom főleg kívül élénk; jobbra ó-csehek csehek és alkotmányhü pártiak nek; eddig már 6 ifju cseh és Kolliban az ó- és ifju csehe választás. Goheneleben a szá ifju csehek, valamint az alkot

UJDONS

Tanügyünk barátai a brennbergi köszvénybánya bér köteles gyermek számára a mántantermű iskola mellett 1873 tantermet állított, illetőleg állított, illetőleg építettett fel kellő javadalmazásáról gond lába járó gyermek tankönyve zökökkel ingyen lát el. N á d o dig a baranyamegyei szt-lőrinc lőrinczi uradalomhoz tartozó ezelőtt nem volt iskola, alkalm s a megnyitott iskolához kell állomást rendeztesítettek.

Az őszi hadgyakorlat miniszter fölívta a fővárost, államozó X. dragonyos ezred ban a téli időnyre. A főváros minthogy a lovasság számára se helyiség a főváros területén, s főnálló városi szerződés szerin számu lovasságot és azt is csak nosokkal kötelesek elszállásolni

Az „Egyetértés” csón mulatsága d. u. hatodtől órák egyetek együtt történő meg lyesen megkeresztelt az egy „Egyetértés”, „Szikra”, „Szel egy kis csónakverseny lesz. I dezendő hangverseny a mar vége pedig tánc lesz. Asbó Berkesék közreműködése mel Rózsavölgyi és társánál, Szent utódjai-nál lehet váltani. S két személyre 3, négy személy után is fog indulni egy és hár

A corruptió fénykor van most a belvárosi bíróság fog zavarni, mint egyelőre lá vállalkozó ajánlatot volt beny enne egyik telken emelni sz az ajánkozás sikerét biztosít és társa sensal-firmának oly körülménye „a tót község tagja megnyerése” volt, de mely v téseket feltételezett. Az aján által el is fogadtatott. Deuts levén, lehet, hogy megbánta pedig lehet, hogy jól ismerte niesz és társától visszakövetel a derek emberek egy garas czélra. Ebből aztán per kezd attól függ, be tudják-e bizony kitűzött czélra fordították. M tud belőle a tót község is elő

Háborút jövendőlegten katona összpontosításokból, közös hadügyiségben történ rás, mint régi háborújósokt bizonyára nem egyet meg fog e lesz a közel jövőben. De azért olyan nevezetes mint némely nak dolgok, melyeken a „par az ordoalkal diszített vörös Andrassy, ha ma megkérdené hatna a háborút illetőleg, mit kérdést tenne utána, bizonyár szomszédjajhoz: Hát már me Sohase nevéssük tehát, ha jöz — De inkább oszlassuk el az a — gazdálkodással.

Lutrihistoriák. Az reménye egy szegény pénzügy Bécsben. A jámbor ember ug változásán, hogy ájulva rogy egy ember megbolondult, n már említettük a napokban. riáról értesítenek. Miskolcz meg három számot, melyeknek annyira, hogy a nyérőkre 480 nek a lottocezedula tulajdoná szességét s a dolog a bíró elé **Ez a hasonlat** már ne vel végtagok nélkül jött a vi

artja magának szabad el...
le terjeszti a háznak az

és angol kormányok meg...
gynek és némely népjogi

A sultán első hadsegéde...
alkirályhoz indult.

mi pénztörvény Poroszor...
kívül hatályba fog lépni

közforgalomban.
lt miniszter meghalt.

ndányján sulyt fektetnek
festumából a zászlókérdés

les Débats" és a republi...
s restauráció teljes lehe-

társasági visszavonultak
zakokat a karlisták foglal-

határozta, hogy újabb tar-
és a madridi herceg Tolo-

tegnap fizette le Stambul-
szertanás azon kérdésben

„Union“ cz. lapot Cham-
niatt.

jelentése a v e t é s e k
hogy az utóbb vett jelen-

k, egyes vidékeket kivéve,
ben javultak is.

ny 224.50. Galicizai 252.50
25. 1860. sorsj. 109.50

05.75. — London 111.70
bank 59.25. Angol-osztrák

way 143.—. Hitelsorsjegy
y 531.—. Frankfúrt 93.75.

sorsj. 46.25 Ang.ép. 67.25
Salgó-Tarján 86.—. Ma-

levél 85.50. Erdély 136.50.
rsjegy 80.75. Magy. földhi-

5.50 Anglo-Magyar 32.50.
öld 140.50 Magy. éjszak-

bb. kötv. 67.—. Tisza-
—

OLD.
c z i a n e m z e t g y ü-

közelebb el fog napoltatni
atos is, minthogy a jelen-

ásokkal vesztegeti az időt,
smét el fogja halasztani az

A német püspökök fudai értekezletének
megállapodása szerint megkezdett kibékülési kísérletek ki-
zárólag azon javaslatban állanak, hogy az állam és egyház
közötti viszonyok kölcsönös egyezség, azaz k o n k o r d a t u m
által rendeztessenek. Ez ugyanazon recept, melyet
Thun Leo gróf az osztrák uralkházában az osztr. egy-
házi törvények tárgyalása alkalmával ugyane célból ja-
vaslatba hozott. A konkordatumok ideje azonban végkép
lejárta a tapasztalatok kézzel foghatólag bebizonyították,
hogy a római kuria sem szerződéses sem egyházi szoká-
sokhoz nem alkalmazza magát s amazokat megszegi, eze-
ket pedig halomra dönti úgy, hogy csodálni lehet, hogyan
léphetnek fel az ultramontánok minden pirulás nélkül ily
ajánlatokkal.

A csehországi választások meg-
kezdődtek s a mozgalom főleg a vidéki kerületekben rend-
kívül élénk; jobbra ó-csehek választatnak; itt-ott az ifju
csehek és alkotmányhü pártiak tetemes kisebbséget nyer-
nek; eddig már 6 ifju cseh és 3 alkotmányhü választott.
Kollinban az ó- és ifju csehek közt eldöntetlen maradt a
választás. Gohelneben a szavazatok megoszoltak az ó- és
ifju csehek, valamint az alkotmányhü pártok között.

UJDONSÁGOK.

Tanúgyünk barátai. D r a s c h e Henrik lovag,
a brennbergi kőszénbánya bérleje, a brennbergi 221 tan-
köteles gyermek számára a már rég idő óta fentartott egy
tanterem iskola mellett 1873. évben még egy új, diszes
tantermet állított, illetőleg még egy új, diszes tantermet
állított, illetőleg építettett fel, az alkalmazott két tanító
kellő javadalmazásáról gondoskodik, és valamennyi isko-
lába járó gyermeket tankönyvekkel, papírral és íróeszkö-
zökkel ingyen lát el. N á d o s y István és Kálmán pe-
dig a baranyamegyei szt-lőrinczi uradalom bérleje, a szt-
lőrinczi uradalomhoz tartozó terecskeresztű pusztán, hol
ezelőtt nem volt iskola, alkalmas iskolaépületet emeltettek,
s a megnyitott iskolához kellő javadalommal egy tanítói
állomást rendszeresítettek.

Az őszi hadgyakorlatok közeledvén, a honvédelmi
miniszter fölhívta a fővárost, hogy a Vécseken és Üllőn
állomásozó X. dragonyos ezredet is szállásolja el laktanyá-
ban a téli időnyre. A főváros ennek nem tehetett eleget,
minthogy a lovasság számára sehol sem találkozott elegendő
helyiség a főváros területén, s a vendéglők tulajdonosaival
főnálló városi szerződés szerint is e vendéglősök csak kis-
számú lovasságot és azt is csak fölválva más háztulajdo-
nosokkal kötelesek elszállásolni.

Az „Egyetértés“ csónakegylet jövő keddi jul. 7-ki
mulatsága d. u. hatodfél órakor fog kezdődni a csónak-
egyletek együtt történő megérkezésével. Aztán ünnep-
nyesen megkezdetik az egylet öt csónakját: „Janka“,
„Egyetértés“, „Szikra“, „Szellő“ és „Irma“ nevekre. Majd
egy kis csónakverseny lesz. Következik a Sipos által ren-
dezendő hangverseny a margitszigeti alsó tereben. A
vége pedig tánc lesz Asbóth katonai zenekarának és a
Berkesék közreműködése mellett. Jegyeket a meghívókra
Rózsavölgyi és társánál, Szemek és Meyernél s „Baliczky
utódjai“nál lehet váltítani. Személyjegy 2 frt, családijegy
két személyre 3, négy személyre pedig öt forint. Hajó éjféli
után is fog indulni egy és három órakor.

A corruptió fénykorából származó érdekes per
van most a belvárosi bíróság előtt. Talán nagyobb vizet is
fog zavarni, mint egyelőre látszik. Deutsch Károly építési
vállalkozó ajánlatot volt benyújtandó a pesti tótközséghez,
ennek egyik telkén emelni szándékolt épület iránt. Hogy
az ajánlközös sikerét biztosítsa, 1500 frtot adott Reinicz
és társa sensal-firmának oly célból, melynek jóhangzásu
körülírása „a tót község tagjainak az ajánlat javára leendő
megnyerése“ volt, de mely voltaképen egyszerű vesztege-
téseket feltételezett. Az ajánlat hogy-hogy a tótközség
által el is fogadtatott. Deutsch most már intra dominium
lévén, lehet, hogy megbánta az 1500 frt kidobását, vagy
pedig lehet, hogy jól ismerte embereit, elég az hozzá, Rei-
nicz és társától visszakövetelte az összeget, mivel szerinte
a derék emberek egy garast sem fordítottak a kitűzött
célra. Ebből aztán per keletkezett, és a sensalok sikere
attól függ, be tudják-e bizonyítani, hogy a fölvetett pénzt
a kitűzött célra fordították. Mindenesetre egyet-mást meg-
tud belőle a tót község is előljáróira nézve.

Háborut jövendőlegnek a vidéken az ideai nagyobb
katonai összpontosításokból, a mihez még számba veszik a
közös hadügyességben történetek is. A mostani üstökösjár-
rás, mint régi háborújást babonakedvelők szemében, bi-
zonyára nem egyet meg fog erősíteni hitében, hogy háború
lesz a közel jövőben. De azért a falusi diplomacia még sem
olyan neveléses mint némelyeknek tetszik, mert hát van-
nak dolgok, melyeken a „parasztész“ jobban átsegít, mint
az ordokkal diszitett vörös frakk, és fogadunk, hogy
Andrássy, ha ma megkérdenék, csak oly kevéssé válaszol-
hatna a háborut illetőleg, mint szerény magunk s ha őszinte
kérdést tenne utána, bizonyára azzal fordulna kardsörtető
szomszédjaihoz: Hát már megint visket a — hátatok?
Sohase nevéssük tehát, ha józanul érvelnek az eke mellett.
De inkább osszlassuk el az aggodalmakat, ha tehetjük, jó
— gazdálkodással.

Lutrihitoriák. Az osztrák hitelsorsjegyek főnyer-
reménye egy szegény pénzügyminiszteri hivatalnokra esett
Bécsben. A jámbor ember úgy megilletődött sorsának eme
változásán, hogy ájulva rogyott össze. — Hogy Szegeden
egy ember megbolondult, miután számaint kihúzták, azt
már említettük a napokban. — Most még egy lutrihista-
riáról értesítenek. Miskolczon két ember együtt rakott
meg három számet, melyeknek kedvezett is a szerencse
annyira, hogy a nyerőkre 4800 frt várt. De most az, a ki-
nek a lottozedula tulajdonában van, eltagadta a másik ré-
szességét s a dolog a bíró elé kerül.

Ez a hasonlat már nem is sántít, hanem épenség-
gel végtagok nélkül jött a világra. Egyik fővárosi lap tár-

czájában olvasható: „A fővárosban élni és nyáron át nem
bérleti lakást valahol a zöldben, nem annyit tesz-e, mint
Rómában időzni és nem nézni meg a pápát?“ No halljátok
ezt, Budapest ezrei, kiknek nyaralóra nem — telik?

A svajcziak gyűjtéséből fenmaradt 2518 frt 38 krt
a helybeli svajczi konsul következőkép osztotta ki: az or-
szágos gazdasszony-egyletnek 500 frt, a kolozsvári chole-
ra-árvaik segélyezésére alakult nőegyletnek 600 frt, gyön-
gyösi árvaik és özvegyek gyámolítása céljából alakult
nőegyletnek 418 frt 38 kr, az egri cholera-árvaik számára
100 frt, az aradi cholera-árvaik számára 100 frt, a temes-
vári cholera-árvaik számára 100 frt, árvaimegyei cholera-
árvaik számára 100 frt, a fűredi menházak 600 frt. Össze-
sen 2518 frt 38 kr.

Egy nyolczéves fiu Pozsonyban tegnapelőtt meg-
mentette öt éves játszótársra életét, ki a Dunába esett. A
megmentett fiu szülei megjutalmazták érte.

A jótékony nőegylet a f. é. június 28-tól augusztus
22-ig terjedő 8 hétre háziszegények között leendő kiosz-
tásra összesen 3643 frt 4 kr. o. é. utalványozott, és pedig
hetenkénti rendszeres segélyezésben állóknak 949 frt 20
krt, negyedévenként részesítetteknek 1795 frtot és egyszer-
mindenkorra segélyezetteknek 898 frt 84 krt. Ugyanez
alkalommal a választmányi nők 67 új vizsgálatról is tettek
jelentést.

Az „Apollo“ zenemű folyóiratból Fellegi Viktor
szerkesztése mellett megjelent az együttés 13. és 14. szám
a következő gazdag tartalommal: 1) Tavasz dal, Gobbi
Henrikől. 2) Egy este a Margitszigeten (idylle), Hölzl
Lőrincztől. 3) Rokonkebel (lengyelke), Büky Györgytől.
4) Örömhangok (gyors polka), Büky Györgytől. 5) Két
kedvelt népdal: 1. Ha meghalok, csillag leszen belőlem.
II. Fakó lovam fel van kantározva. 6) A patakcsa, férfi
négyes, Liszt Ferencztől. 7) Választás (matriól dal négy
férfi hangra) Allaga G. tól. A borítékon: Felhívás előfize-
tésre. A zene történelme Kapi Gy. tól. Az első magyar férfi
négyes. Az „Apollo“ 1872. és 1873. évi folyamainak tar-
talmójegyzéke. E folyó iratnak, mely minden két hétben
egész évre 200 oldal zeneművel jelen meg előfizetési ára
félővere 3 frt. Az előfizetés viziváros, iskola utca 681 sz. a.
történelm. Minden eddig megjelent szám és kötet folyton
kapható.

Ráth Mór kiadásában megjelentek a következő
munkák: 1874-dik évi országgyűlési törvény-czikk-
ek 1—XV. első füzet ára 40 kr. — B. E ö t v ö s
József beszédei. Első füzet, ára 1 frt. G ö t h e é l e t e
írta Lewes György Henrik, fordította a magyar tud. akadé-
mia megbízásából Szász Károly, negyedik füzet ára 1
frt — A r o m a i a k t ö r t é n e t e h a r m a d i k f ü z e t
írta Mommsen Tivadar, az ötödik kiadás után a magyar
tud. akadémia megbízásából fordította Toldy István ára 1
frt. — A m a g y a r n e m z e t j u t á n y o s c s a l á d i k ö n y v t á r a . M a
g y a r o r s z á g 1514-ben, r e g é n y í r t a B. E ö t v ö s
József 2 kötet ára 3 frt. — 1874. XI. t ö r v é n y c z i k k
a belvizek levezetése körüli eljárásról. ára 20 krj. — A
magy. kir. miniszterium rendelkezései gyűjteménye. 1874
évi folyam, második füzet ára 40 krj. — B u d a p e s t i
s z e m l e a m. t. akadémia megbízásából szerkeszti
Gyulay Pál. 10 szám 1874. július—augusztus, ára 2 frt.

R ö v i d h i r e k . A tegnap s tegnapelőtt tar-
tott utóállítás alkalmával összesen 160 hanköteles vizsgá-
latot meg. Ugyan e napokon egyszersmind felszólamlások
is fogadtattak és felülvizsgálatok is történtek. A legköze-
lebbi pótsorozás f. hó 15-én lesz. — A „Hattyu“ helyi
közös tegnap délelőtt 10 órakor a császárfürdői állomás
közéleben fölfordított egy csónakot, s a bennül két egyén
a vízbe esett. A váratlan hideg fürdőnél azonban egyéb
bajuk nem történt. — Debreczen város könyvnyomdája e
hó 18-dikán ünnepli ebédnél és táncmulatsággal két ve-
terán nyomdász: Csontos Ferencz és László Lajos felszáz-
ados emlékünnepejét. — Zólyomban lövészegylet ala-
kult. — Fontos hír, más lapok után. Két fiatal hivatal-
nok tegnap párbajt vívott. Az egyik náthát kapott. —
Thaisz Elek rendőrfőnök szabadságidőn jár. Stadler al-
kapitány helyettesíti. — Wimmer kavés öngyilkosságát
mint hallatszik nyomozó pénzvizsgáló okozták. — A
fővárosi iparosok köré minden kedden közcavosorát ren-
dez tagjainak a hatvani utca 2. sz. a. vendéglőben. — A
szepesi tanítóegylet aug. 5. és 6. napján tartja közgyűlé-
sét Szepes-Olasziban

Törvényszéki csarnok.

(Az upesti zendülési bünper) tárgyalásának
mai (tíz en y e d i k) napján a bizonyítási
eljárás be lett fejezve.

T a m á s k o v i c s Tamás munkás, Pál nevű uno-
kaöccsétől rabolt ezüst kanalakat vett át megőrzés végett.
V á n e r Ferencz napszámos a bíró házába követet
dobott és Forster csendbiztost is üldözte, még pedig, a
mint állítja, csak kíváncsiságból. — Hasonlólag cselekedett
V u r b a u e r madárkereskedő. — Ennek neje, vala-
mint V a r g a József napszámos és R i l l Éva napszám-
osnő szintén követet dobtak a község és a bíró házára.
Az utóbbi szabad lábra helyeztetett. — V i m p e k Lajos
és Sándor nevű testvérek, két közönséges „csirkefogók“,
követet dobtak és a fosztogatás alkalmával befőtött loptak.
S z i l á g y i upesti munkás és ennek kedvese
P á c z y Lidia ellen folyamatba tett és csak alaki indo-
kolnál fogva ezen törvényszéki tanáchoz beosztott l o p
p á s i bünpernek külön tárgyalása határozottat el.

Dr. P o p p e r , Dr. I r i t z , Dr. R e i n i c z és
B e l i c z a y védőknek kérelmei Alt, Pilloffer, Antin és
Mészáros nevű védencczeiknek ideiglenes szabadlábra való
helyezésére iránt nem lettek teljesítve.

Dr. F r i e d m a n n Bernát védő dr. Boszkovicz
nevű védenccz részére két erkölcsi bizonyítványt valamint
ennek adókönyvecskéjét mutatja be. Ez utóbbiból kitünik,
miszerint Boszkovicz a zendülésnek adóját már előre fizette
volt. Dr. F ü z e s é r y Géza felszólalása folytán a per-

hez csatoltatni fognak egy S z u k o v i t i ellen már két
év előtt lefolyt ellenszegülési bünper iratai. Dr. S c h u l -
h o f Géza kérdésére Mirth törvényszéki elnök kijelenti,
miszerint a lopott tárgyaknak értéke a B e n i c z k y
jegyző és nejeének tegnap történt megeskettetésé által már
constatálattott.

Erre a bizonyítási eljárás befejezettnek mondatván
ki, a 16 még jelen levő tanu meghiteltetett. S c h i m p l
Erzsébet tanu ma beteg lévén, csak legközelebb teheti le
az esküt. S i p o s upesti adóvégrehajtó ma nem jelen-
vén, a kir. ügyészség annak meghiteltetésétől elláll. Déli
12 órakor a nyilvános ülésnek vége volt, most következvén
a tanuk által igényelt napidíjak megállapítása.

A perbeszédnek sorát hétfőn reggel T ó t h Gerő
kir. alügyész vádbeszédje fogja megnyitni.

Közgazdasági értesítő.

Terményüzlet. B u d a p e s t , j u l . 4 . Ma igen
gyenge üzlet fejlődött ki változatlan árák mellett. Hivata-
los jegyzéssel a következők kötekek törtétek: Buza tiszai
1100 mérő 80 1/2 fntos 6 frt, — fehérvári 1000 m 7.10 kr,
— bányási 800 m. 6.15 kr. — Kukoricza 1400 vmásza 4
frt. — Zab 1200 mérő 50 fntos 2.82 kr. — Határidőre
ma is hanyatlottak az árák; buza 10—12 kr, kukoricza 5
kr és zab 1—2 krral. — Usance-buza szept.—okt. 5.78
kr; kukoricza jul.—aug 3.95 kr; zab szept.—okt. 1.94.

Áru-és értéktőzsde. Értékpapirokban ma igen
kedvező hangulat mutatkozott élénk vételkedv mellett.
Az előtőzsdén m. hit. 196—197.75 magy. földh. 67.75—
68.50, municipalis 29—29.25, Erzsébet gőzm, 186 kelt. A
déli tőzsdén ugyanazon élénkség volt észlelhető. A bank-
és befektetési papirok emelkedtek, iparpapirok csendesek;
municipalis 31, anglo 30—32, hitel 197—199, franko 76,
földh. 68—69 1/4 záródtak. — Helyi bankok szintén szil-
lárdabbak; takarékl és hitelegyl. 49, pesti keresk. 25,
orsz. közp. 79.75, m. vasuti köles. 95.50, dijsorsj. 81.25,
szőlődezsma 72.25—50, pesti közüti 260—261, első bu-
dapesti gőzm. 645, Gschwindféle 204. — Valuták és jel-
váltók változatlanok.

Időjárás. Derült forró idő; hőmérsék reggeli 7 óra-
kor + 22 C.

A függő államadósság ellenőrzésére kiküldött bi-
zottság az államjegyek forgalmi összegét f. évi június hó
végével a következőnek találta: A bizottság saját teljegy-
zési alapján a tulajdonképeni államjegyek összege 1 fo-
rintosokban 72.801.388 frt, 5 forintosokban 109.735,875
frt, 50 frtosokban 138.192,900 frt, összesen 320.730,163
frt. A közös pénzügyminiszterium hivatalos közlése szerint
a sóbányakra bekeblezett és forgalomban lévő zálogjegyek
összege 91.269,632 frt 50 kr., összesen 411.999,795 forint
50 krajczár.

Felhívás Magyarország iparosaihoz.

A kereskedelmi és iparkamarák újja választása küszöbön áll,
— miután a kamarák a törvény által a kereskedelem és ipar érdekei-
nek együttes előmozdítására hivatott közegyeknek vannak elismerve,
a hazai iparosságának érdekében áll, hogy mindaddig míg a kamarák
fennállnak, azokban a hazai ipar érdekeinek legbugybb és legértel-
mesebb szószólói foglaljanak helyt, már csak azért is, mivel ha a ka-
marai intézmény módosítása vagy megszüntetése kívántatnék, e kívá-
nalom is a kamarákban nyerhet leghatásosabb kifejezést.

Ennélfogva kívánatos, hogy az iparosok, főleg a kamarák szék-
helyein lakó iparosok, választási jogukat teljes mértékben érvényesi-
teni igyekezzenek.

Hogy ez megtörténhessék, gondoskodni kell, hogy a választók
névsorából a jogosítottak ki ne maradjanak.
A kamarai választók összeírása, illetőleg a jegyzékek kijavi-
tása országszerte folyamathat levén, az alulírt igazgatóság felhiva-
dónak és figyelmeztetőnek véli az egyes iparosokat, valamint az
ipartársulatokat és iparegyesületeket, hogy a választók névsorának
helyreigazítására és a netán kihagyott választóképes iparosok pótló
összeírására, helyenkint kijelölt határidőket (nevezetesen Budapesten
f. évi július 6—11 napjait) el ne mulasztassák.

Budapest, 1874. július 1-én. Az orsz. m. iparegyesület
igazgatósága.

A vetések állásáról.

Szegedről, jun. 28-iki kelet alatt írják: Az időjárás igen
kedvező, úgy, hogy az őró kalászkok számára jobbat kívánni sem
lehet; az árpa-aratás már megkezdődött; hiszik, hogy az Jobbára szép
70 fntos termés fog adni és mennyiségileg is kielégítő lesz. Néhány
nap múlva már mintákat is küldhetünk belőle. A hét végén megkezd-
jűk a buza és rozs aratását is, a melyekből kitűnő minőségű termés
várunk; tengeri, köles és kender semmi kívánni valót sem hagy fenn.
A forgalom megélénkült; tiszai 84 fns augusztusi szállításra 5.75-já-
val köttetik vámmászánkint; új árpa 68 fntos 2.75-jával köttetik.

Temesvárról írják f. hó elsői kelettel: Az időjárás megfor-
dult, a gyakori esőzések folytán attól tartunk, hogy az aratás mennyi-
ségi és minőségi eredménye még az utolsó órában fog megcsökkenni;
egyébíránt az aratástól nem vagyunk messzire. Az üzlet nyugodt,
buza 83 fntos 6 frt; tengeri 3.90-jével kínálatik.

Nagy-Kikindáról írják mult hó 30-ki kelettel: A lefolyt hó-
napban kitűnő időjárás volt. A buza jól fejlődött, a kalászkok nagyok
és jó eredménnyel keesgetetnek, a széles levelekről sokan azt hiszik
következtetheti, hogy minőségileg is kitűnő aratásunk lesz. Árpa és
zab az idén a legjobb reményekre jogosítanak és helyre fogják útni
a sovány rozsaratás veszteségeit. A tengeri és dohány teljesen kihever-
ték a májusi fagyokat.

Bud. Szt. Mihály-ról írják: Nálunk a fagy folytán a vetések
tetemes részben kifagytak, az ősi repeze mind egy szál; a he-
lybe vetett buza május és június hóban a gyakori jó eső következté-
ben meglehetősen föl-zedte magát, úgy, hogy egy-egy hold után 12
mérő termés várható. A rozsok sokat szenvedtek, úgy, hogy egy-egy
holdról csak 6—7 mérő szemet várunk. A szőlőtermés május 2-án tel-
jesen elfogyott; a gyümölcsből maradt egy kevés kóstolónak.

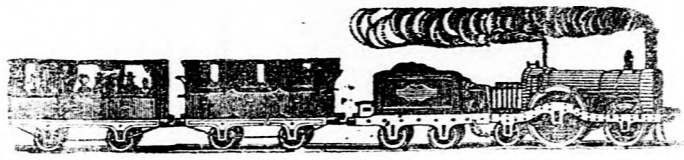
Zürichből írják mult hó 25-ikéről: Az árák, melyek a tartós
készlethiány miatt magasban tartották magukat, most már egyre csök-
kennek, nevezetesen amerikai buza má-s-ája olcsóbb lett fél frankkal.
Marseilleben is csökkennek az árák a kedvező aratási kilátások
mellett.

Budai szinkör. Vasárnap, július 5-én ötödösör:
„Száz szűz“ nagy operette. Hétfőn Sólmosy jutalmára „A
trapezunti herczegnő“ és „Reggeli előtt.“

Simonyi Ernő, Moesary Lajos, főmunkatársak:
CSÁVOLSZKY LAJOS, felelős szerkesztő.

HIRDETÉSEK.

Cs. kir. szab. osztr. államvaspályatársaság.

Az osztrák államvaspálya menetrendje.

A f. évi június 1-én életbe lépett menetterv következtében a nagyobb társulati állomáshelyek forgalmi viszonyaiban jelentékeny növekedés és javulás lesz elérve, egy egymás közt, mint a bel- és külföldi csatlakozási pályákkal szemben. Az északi vonalat (Bécs—Brünn, Olmütz, Prága—Bodenbach) Drezdát illetőleg: főképen az új futárvonalat összeköttetés Bécsből Brünn és Prága felé, a csehfürdők Karlsbad, Franzensbad és Teplitz közt egy részről és észak Németország legjelentékenyebb városai közt másrésztől és viszont, az, mely az utazó közönségnek a kedvező indulási — és megérkezési időt, valamint az utban töltött idő rövidségét illetőleg is a legnagyobb kényelmet nyújtja. Indulás Bécsből (államvaspálya udvar) 10 órakor estve, megérkezés Prágába reggel 6 óra 43 perccel; Karlsbadba d. e. 11 ó. 37 p., Franzensbadba d. u. 1 ó. 1 p., Teplitzbe d. e. 10 ó. 21 p., Drezdába d. u. 12 ó. 35 p., — Ellenkező irányban, indulás Drezdából d. u. 4 ó., Teplitzből d. u. 5 ó. 42 p., Franzensbadból d. u. 2 ó. 33 p., Karlsbadból d. u. 4 ó. 3 p., Prágából estve 9 ó. 33 p., megérkezés Bécsbe az államvaspályaudvarba reggel 6 ó. 37 perccel. — Továbbá közlekedik egy futárvonal Bécsből (északi pályaudvar) indulás d. u. 1 ó. 40 p., megérkezés Prágába estve 10 ó., Karlsbadba reg. 5 ó. 10 p., Franzensbadba reg. 7 ó. 7 p., Drezdába reg. 3 ó. 35 p. — Ellenkező irányban, indulás Drezdából reg. 1 ó. 5 p., Franzensbadból estve 8 ó. 48 p., Karlsbadból estve 10 ó. 35 p., Prágából reg. 6 ó. 50 p., megérkezés Bécsbe (északi pályaudvar) d. u. 3 ó. 24 p. — Az említett futárvonalakon kívül Bécsből észak felé és viszont onnan naponként 2 személyvonat is közlekedik; Prágából Bodenbachba csatlakozással Teplitz és Drezdába, valamint onnan vissza 4 személyvonat közlekedik naponként. — A helyi vonalakon ezen felül még külön vegyes vonatok közlekedése által is van gondoskodva. Bizonyos viszonyok közt menet- és jövetjegyek is adatnak igen leszállított áron. — A délkeleti vonal menetrendjét (Bécs, Pozsony, Budapest, Szeged, Temesvár, Baziás) a csatlakozásokat a többi magyar pályákkal és a Kelettel illetőleg, létező előnyökről a közönség számára egy külön hirdetést fogunk hozni.

Egy kereszvény

kellő társadalmi műveltséggel bíró becsületes egyén kereszteni egy üzlethez, melyhez még 3000 forintnyi befektetés szükséges.

Ezen 2500 — 3000 forinttól az üzlet

1200 forint évi jövedelmet

biztosít.

A jövedelem az üzleti bevételek aránya szerint emelkedhetik.

A befektetett tőke minden eshetőséggel szemben biztosítottatik.

Bővebb tudósítást nyerhetnek

Budapesten, országot 15. szám a.

(Zrínyi-féle épület.)

Dapsy & Tóvölgyi Titusz

irodájában.

Új vendéglő.

A „Kömlöckert”

vendéglőt átvettém és belső mint udvar-helyiségeit díszesen felszereltem.

Magyar szellemű vendéglőt és kedélyes szórakozási helyet olajtok benne tartandó nyelvre, konyhára, borokra, zenére és dalestélyekre nézve, úgy hogy mindenki otthonosan és kedélyesen érezhesse magát; s az idegen is láthassa életünkét.

Pinczereim nyelve magyar.

Konyháim izletes és erősen tápláló.

Boraim mint már rég idős óta: Balatonmellékéről,

— saját termés is, — Neszmélyről, Somlyóvár, Érmelléki

bakatorból, Tokajhegyaljai Aszucza és Aszaborokból;

Egri, Viszontai és Ménési vörös borokból, legjelesebb természetűnk pinczéiből kerülnek.

Zene: naponként magyar zene.

Dalestélyeket jól szervezett magyar dalársulat tart.

Mélytányos árak mellett pontos szolgáltatást ajánlok.

Tisztelettel

Parragh Gábor.

Lőrincz István

lábballi gyárnok Budapesten országút 19. sz. a. ajánlja férfi-, női- és gyermek lábballi egyartmányait, melyekkel az 1872. é. leosztomást országúti járatokon brouz, az alig múlt bécsi világiállításán pedig értelem és német nyelvi.

Megrendelések helyben és vidékre, nagyban és kiskisben legnagyobb pontossággal eszközölköznék.

Videkeknek rendes merék nélkül is, csupán emelvény, sőt viselőjükhöz után a legkényelmesebb lábballi utánvételek küldetnek.

Nemalan készletben epen nem található méretű lábballit (kivéve hosszú szárú eszimat) gyára kitűnő berendezése mellett, gépek segítségével, 2 óra alatt, szinte jofallással elkészít.

102 (8—12)

Titkos betegségeket, tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

bőrbajokat, ütött szifilis, huggycsoszulást, gyakori magömlést,

gyógyít gyökeresen és biztonsággal, anélkül,

hogy a beteghivatása vagy életmódjában akadálytalanok;

B E S E N D E K A.

nyak, orvos, sebész és szülész,

Pest, hatvani-utca 2-ik sz. az ó-pósta

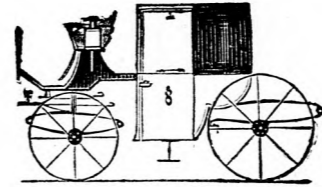
épületében II. lépcső, I. emelet.

(Főmenet a főlépcsőn.)

Díjjal ellátott levelekre azonnal válaszol.

Naponként rendel: r. 7—10-ig, d. u. 1—4, este 7—8-ig.

Helyiség-változás.

Van szerencsém t. rendes vásárlóimat és a t. cz. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy üzletemet a nagy-kereszt-utca 2. sz. és dohány utca szögletéről a kerepesi utra a „Mátyás király” kávéházzal szemben áttettem.

Egyszersmind ajánlom dusan felszerelt raktáromat mindennemű kocsikészletekből, valamint városi és utazó hintókból. Minden megrendelés a legújabb divat szerint, a legdiszesebben és legszilárdabban készítve valamint kiigazitások gyorsan és a legolcsóbban eszközöltetnek.

Mély tisztulattal

Miskey József,

kocsigyártó.

103 (9—12)

Egy fiatal ember

bizományi képviselőre ajánlik

belföldi gyártmányok számára Budapesten

A legjobb bizonyítványok ajánlják. Bővebben értesülhetni E. B. jegy alatt az „Egyet-értés” kiadó-hivatalában.

79. szám

Kiadó hivatala
muzeum-utca 8-ik

Előfizetési árak

Egész évre . . . 16 ft. Negyed évre
Félévre 8 ft. Egy hónapraA lap szétküldésére vonatkozó
előfizetési pénzek és hirdetés
kiadó-hivatalba intézendő

A r

Tisztelt barátom!

Azt tudjátok, hogy
csey elhunytá után a jobbóA baloldal eleinte
Lászlót, Ráth Károlyt és
visszalépvén, Ráth és Mez-
térén.Néhányan azok közül
Mezőssynek, illetőleg a bal-
tak — személyes vélt sérel-
Mezőssy zászlaját elhagyva
elnökét — úgy szólván —
használták fel, és benne, a
remélték.Azonban a t ö b b s
az ügyet és nem a személye-
híven megmaradván, és Me-
és vagyonos részétől is erkő-
czára annak, hogy Ráth m-
fokozottabb mérvben folyt,
óta folytonosan látogatások
nyira jól állott, Me-
Mezőssyvel a kiegyezést a v-
sérteni, és jul. 1-én Heyduk
magával Tolcsván Mezőssy
háltak, és 2-án reggel Sz-
asztán még az nap, t. i. a vál-
a legnagyobb nyilvánosság-
megegyezése mellett sorszu-
kinek neve kihuzatik, az
képviseelő.A vaksors is úgy akar
jelöltje a már négyszer buko-
az egyedüli jelölt, mert Me-
az előleges megállapodás-
latkozattá.Ezután pár perczre Rá-
bában, négyszem közt tan-
hoz visszatértek, és mindnyá-
jelenté, hogy bár őt érte a
dekében.Hogy aztán mi követ-
tenni.Képzelnék önök egy-
Az igazak, a kijátszott
dúhe leírhatlan volt
Mezőssy este a Ráthi s
Szerencsről. Hova? azt ma sA kijátszott választók n-
Ráthon, a választást megel-
kaji járás szolgabíráját ell-
történt?A tegnap reggel kezd-
az, hogy Szabó Lajos job b o
gel a mádi választó kerület-
— a baloldal által
Mit fog szólni mindeze
váciansian várjuk, különösen
azonban őszinte legyen! bar-A szegény, melyet e gya-
remegővé teszi a tolat, mid-
tudósítás fekszik előttünk, n-
sértelenül kiderül az, hogy
lehetett a megválasztatásra. I-
teljesen biztosan lón M-
solás után, midőn Ráth K-
e g y e d ü l állott minden
lasztás előestéjén. Mi vihette
hogy a legutolsó órában, a
győzelmének percében az ell-
azon kérdés, melyre feleletet
az embert. Ez azon kérdés, m-
tónkkal mi is nyílt, egyenes d-
A mádi választókerület
gárai pedig helyesen cseleked-
pillanatban — a visszalépett
jelöltet állítanak fel, s nem
furcsa helyzetnek, hogy jobbó
telen küldeni a baloldali válas-